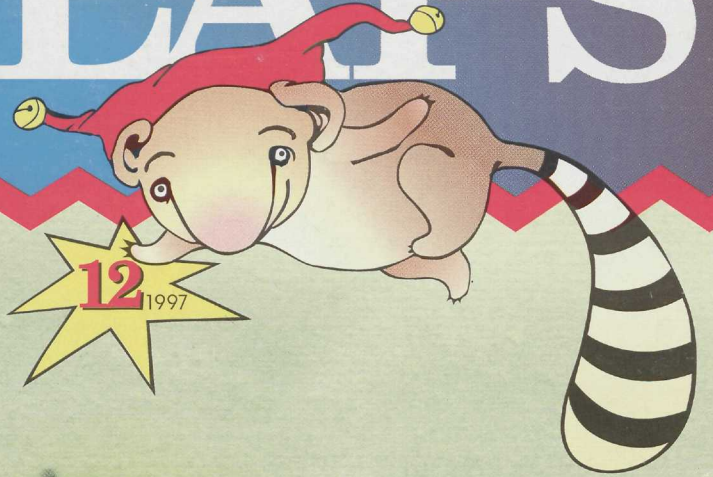

HILJA LAPSI

Hind 11 krooni

HAMSTER!

**Jõulud
pesumasinas**

**Mis sai
Koidula lastest?**

**BARBIE
hakkas inglüks**

**Autode
jõulusõit**

**Teeme
piparkoogimaja**

Olgu see saabas sul alati täis!

**Päkapikkude
piilujaks tuleks kähku
jõulusaabas
üles riputada.**

**Kui meisterdad neid
kaks, võid ka pärast
jõuluaega neid toas
jalga tõmmata.**

**(Ainult siis pead
esiõmbluse vahele
tõmbluku kinnitama
ja talleosa lõikama
paksemast vildist
või nahast.)**

**Lõiget võid
vajaduse
korral
suurendada
või vähendada.**

**Saapa tegemisõpetuse
kohta loe lk. 20**

Minu päkapikk

Pepe Nöbinina, sa
kiire kommitooja ka.
Kui mina olen paha laps,
siis mõttes on sul kõva laks.

Kui sa kommi meile tood,
siis kohe rõõmu tuppja lood.
Täna lapsed olid head –
kommi tooma sa ju pead!

Emmaste tüdruku
Sirlil Roosil jõulusalmid

Jõulud varsti käes!

Lumi on ammu maas,
tähed on taevas taas.
Kuigi jõulud on kaugel veel,
on jõuluvana siia teel.

Isa kuuske toomas käis,
talle see nii raske näis.
Päkapikud kommi tõid,
lapsed kohe ära sõid.

Jõuluvana jagab kinke.
Juurde toodi palju pinke.
Lapsi on siin väga palju,
rõõmukisa hästi palju.

Pilt

On üks pilt, millel jõuluvana
ja hästi uhke kirju kana.
Seal on koerakutsikas,
ise nagu nutsikas,
Seal on kingitusi kolm,
hiirepoisi jäljetolm.

Jõuluvanalõ

Vanakõnõ, vanakõnõ,
tuu mullõ kosti:
keräkene juustu,
naglakõnõ vorsti!

Pühä

Pehmid räitsmid ütest tüküst
pudinõs jo pilverüpüst.

Karu makas. Las tä makas.
Meil siin jõulukõnõ nakkas.

Illus hallas tarrõ tuudu
pühä lõhnas kodu muudu.

Vaha tsilgus küündle küllest
ingli kaes mi pääle üllest.

Milvi Panga

**Hea Laps
täna abi eest
kultuuriministeriumi,
Kultuurkapitali
ja Kultuurifondi!
Ilusaid jõulupühi
ja õnneliku uut aastat
kõigile endistele
ja praegustele
headele lastele!
Kohtumiseni uuel aastal!**

Kuidas meie kandis vanasti jõulusid tähistati?

Oh jõuluaega oh jõulukombeid!

Vanasti oli Eestimaal jõululaupäev kõige kiirem päev. Hommikul tõusti väga vara, et viimaste talutöödega aegsasti toime tulla. Siis pidi valmis saama kogu jõuluaja toit, mida siis hiljem jaokaupa soojendati. Küpsetati leiba, mõnel pool lausa erilist leiba, mida kutsuti jõuluorikaks või pulliks. Jõuluorikas sai perenaiste käte all sea, pull härja kuju. See leib seisis puutumatusena kogu jõuluaja. Kui pühad läbi, jagati see leib osadeks ja söödeti karjale.

Jõululaupäevased tööd lõppesid tavaliselt juba lõuna ajal saunaskäiguga. Siis pandi selga uued puhad riided ja jäädi jõule ootama.

Jõulude ehk õlgede sissetoojaks oli tihtilugu viljalõikuse esimese koo-

kandja, kes ukse tagant küsis, kas jõulud ikka võetakse vastu. Seepeale viis peremees ukse juurde lõikusajast kambris olnud "rehepapi" ja kutsus selle nimel jõulud sisse. Teisal oli peremees ise jõulude toojaks ning kodakondsed sissekutsujateks. Tulevase viljasaagi ennustamiseks visati õlgi vastu parsi üles. Mida rohkem kõrsi pragudesse kinni jäi, seda paremat lõikust võis loota. Õled või heinad jäid tuppa kogu jõuluajaks. Pärast viidi neid lauta ja põllule, söödeti loomadele või pandi hanede ja kanade pesadesse, et kuni järgmise lõikuseni vili hästi kasvaks ja loomadelt-lindudelt terveid poegi saada.

Jõuluõhtul söödi seitse kuni kaksteist korda ja joodi õlut. Enne perele-

pakkumist pritsis peremees õlut toaja laudastele, läigatas lakke ja valas koldesse.

Jõulu esimese püha hommikul joonistasid Saaremaa lapsed söega seintele ja ustele loomi ja linde. See pidi aitama kaasa loomade-lindude heale sigimisele.

Jõululaupäeval ja esimesel jõulupühäl külas ei käidud. Alles pärast seda algasid külaskäigud ja jõulumängud.

Kolmandal pühäl saadeti jõulud minema. Hobused rakendati saanide ette ja kihutati aisakellade helinal ringi, käidi sugulasi vaatamas või kõrtsis tantsimas. Tantsiti ka kodus, mängiti ja mürati põhus.

Järgnevad päevad kuni vana-aasta õhtuni olid nn. poolpühad.

Külm dušš ja põlev luud

Vanimad teated uusaasta tähistamisest kaovad Vana-Egiptuse riigi aegadesse, seega meie ajaarvamise algusest kaugele kolme tuhande aasta taha. Iidsete haudade väljakaevamistel on ohtralt leitud rikkaliku sisuga mahukaid nõusid, mil kõigil kiri «Uue aasta algus». Nõnda on neid anumaid hakatudki pidama uusaastakingituste vanimateks tõenditeks.

Teise ajalukku jäänud võimsa riigi – Rooma riigi – juht Gaius Julius Caesar täiustas 46. Aastal enne meie ajaarvamist seni kasutusel olnud kalendrit ning nihutas aasta alguse 1. jaanuarile. On teada, et just nimelt samast aastast hakkasid roomlased ka kinkimiskommet seostama just nimelt uue aasta vastuvõtuga. Kõige sagedamini kingiti üksteisele... puu-

vilju ja mett. Aastate kuldes asendusid ehtsad puuviljad hinnalisematega – luust, hõbedast, isegi kullast jäljenditega...

Uue aasta saabumist tähistatakse veel praegugi kõikjal maailmas.

★ **BIRMAS** langeb aastavahetus kõige kuumemale ajale. Siis ei tasu tänavatele tulla väga uhkeis rõivais, sest iga hetk võidakse inimene veega üle kallata. – Külm dušš kulub kuumaga kõigile ära!

★ **GRUUSIAS** usuti, et koldest võetud söed võivad kaitsta igasuguste halbade vaimude ja tumedate jõudude kurjade kavatsuste eest. Nääriööl sunniti koduloomi astuma üle koldest võetud kustunud tuletukkide. – ikka sellepärast, et loomad ei haigestuks. Uusaastahommikul tavatseti hüpata üle lõkketule. Usuti, et kõik – väikelapsest vanadusväetini –, kes

suutsid seda teha, saavad lõkke-tulest uut elujõudu.

★ **INDIAANLASED** Põhja-Ameerikas võtavad uue aasta vastu metsas. Iidse kombe kohaselt süüdatakse välul suur lõke. Selle ümber tantsitakse. Igal tantsijal on käes lõkke poole suunatud ning sulgedega ehitatud kepp. Kelle kepp esimesena tuld võtab, sellel on uuel aastal kõige rohkem õnne.

Lõuna-ameerika indiaanlastel on keppide küljes sulepallid, mis tulekumas üksteise järel rõõmuhõisete saatel süttivad. Kui pidu lõpeb, tõmmatakse kõrgesse teibasse suur helepunane pall ning hüütakse kooris «Uus päike on sündinud! Uus aasta on tulnud!»

★ **ITAALIAS** sõidab nääriööl mööda tänavaid vanker, milles seisab must puunukk – võlueit Befana –, kel

käes põlev luud. Lapsed teavad, et uusaastaõöl poeb ta korstna kaudu nende kodudesse ning toob kingitusi-maiustusi. Vana-aasta õhtul tänavail kõndides peab olema väga ettevaatlik. Just sel õöl on inimestel kombeks akna kaudu kõik aasta jooksul tarbetuks muutunud esemed, olgu need siis kastrulid, pannid, pudrunuiad või lonkurjalgsed toolid...

★ **JAAPANIS** riputatakse nääripäeval ustele ning värvatele bambusest ja kuivanud rohust kaunistused, vaasidesse pannakse pikka iga väljendavaid bambuse-, männi- ja õlipuuoksi. Toredaid pühadekaunistusi tehakse ka sõnajalalehtedest ja riisiõlgedest. Nääriõhtul süüakse lintnuudleid. Mida pikemad need on, seda pikemaks kujuneb inimese elu. Peolaul on kindlasti ka karpkala, mis uskumuse järgi jagab inimestele jõudu, ning herved – hea tervise andjad. Uus aasta saabub kellahelina saatel. Pärast seda tuleb kõigil otsemaid magama heita. Jaapanlastele on väga tähtis, mida uusaastaõöl unes nähakse. Kui unenägudes hõljub lind, on see hea märk. Aga kui unes nähakse Jaapani kõige kõrgemat, 3776 meetrini ulatuvat püha Fudzijama mäetippu, tuleb uus aasta üliõnnelik. Uus-aastahommikul tõustakse juba vara-valges, et tervitada uue aasta esi-mesi päikesekiiri. Alles seejärel istu-takse uuesti peolauda.

★ **KUUBAL** arvatakse, et uuel aastal on kõige õnnelikumad inimesed need, kes nääriõöl kõige rohkem kasta saavad. Nääriõöl süüakse ohtralt viinamarju – päikeseenergia jagajaid. Kuuba aastavahetus on mõeldamatu kirjeldamatult kireva, laulu ja tantsu tulvil karnevalita.

★ **OSSEETIAS** ehitatakse aastavahetuseks tareda ukseid, aknad ja lõõripealsed kibuvitsaokstega. Uskumuse järgi pidavat kibuvitsa okkad kõikidel kurjadel vaimudel silmad peast torkama. Nääriõhtul pärast päikeseloojangut hüpati üle kodukoldes süüdatud puuhalu. Kõigepealt hüppasid noormehed ja poisinagad, seejärel neid ja plikatirtsud. Arvati, et üle tule hüppamine toob õnne uuel aastal ning hoiab ära mistahes haigused. Nende jaoks, kel himu abielluda, küpsetasid pereemad aastava-

Vanad roomlased pidasid jõulukuus uhkeid söömapidusid – saturnaale – juba enne Kristuse sündi.

hetusööks kolm soolatäidise-ga pirukat. Une eel tuli need ära süüa. Teatavasti võtab soolane toit janutama. Kes magajale unenäos keelkastet pakkus, see pidigi olema ta tulevane elukaaslane.

Usaastahommikul päikesetõusu ajal kanti lauale suur, kiiri pildivat päikesekestast meenutav pirukas *art-huron* (tõlkes: päikesetuli) – lootus uuele ärkamisele, õitseajale.

★ **SOTIMAAL** on nääriõhtul kõigjal tõrvikurongkäigud torupillijorina saatel. Tõrvikud kogutakse ühte suurde riita ning tantsitakse selle lõkke ümber nii kaua, kuni tuli kustub. Pärast seda, kui kellad keskööl on kuulutanud uue aasta algust, lööb igaüks oma maja ukseid valla, et vana aasta võiks ära minna ning uus tulla. Uusaastaõöl võib uuesti igaüks – nii

tuttav kui võhivõõras – sisse astuda. Peaasi, et tal oleks kaasas kamalutäis kivisütt, mis sisenedes tuleb koldesse heita. Kui uusaastahommikul astub esimesena majja tumedapäine inimene, tähendab see pererahvale edukat aastat.

★ **VIETNAMIS** langeb uue aasta tulek kokkus virsiku puude õitsemisega. Õitsvaid virsikuoksi kingitakse oma sõpradele, nendega kaunistatakse oma kodusid. Aastavahetusel kingitakse teineteisele apelsine, aga eriti lähedastele inimestele – rõivaid. Lastele kingitud rõivad peavad olema eriti kaunid.

Nõnda tähistatakse uue aasta tulekut mujal maailmas. Kuidas seda Eestis tehakse, tead sa ju ise ka ja sellest pole siin mõtet rääkida.

Andres Jaaksoo

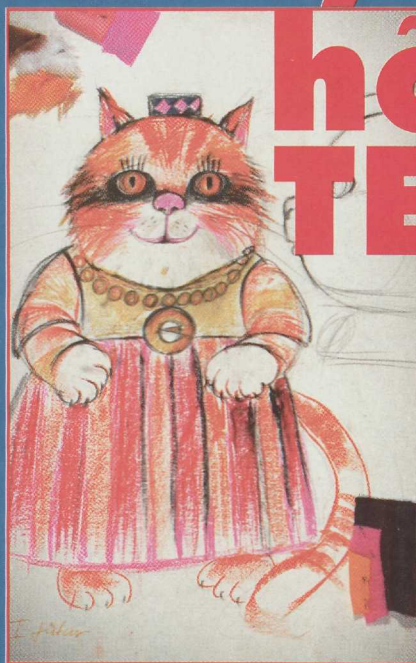
HÕISSA jõulud,

Jõulud on imetoredad: saab kingitusi teha ja neid vastu võtta, saab palju magusat süüa, ja muidugi võib minna ka teatrisse!

Nukuteatris esietendub 11. detsembril läti muinasjuttu ainetel kirjutatud lavastus **"Valge kassi veski"** – "Ükskord ennemuiste, vanal heal ajal, oli valgel kassil veski, mis jahvatas ööd kui päevad ikka mandleid ja pähkleid, pähkleid ja mandleid. See oli kuulus veski ning veskilisi sõitis kokku lähedalt ja kaugelt..." Nii algab muinasjutt. Valgel kassil olid imeilusad tütre, keda ta üle kõige armastas, ta oli õnnelik, kuid ühel päeval jäi ta kõigest ilma. Vaese ja hüljatuna leidis ta uue elupaiga kuningakojas, kus elas raskesti haige kuningas...

Tartu Lasteteatril on jõululugusid koguni kaks. Oma majas (Tartu, Jaama 14) esietendub 16. detsembril W. Huygeni **"Kuidas kirjutada suurt päkapikuraamatut"**. See on lustlik lugu päkapikkudest, kes ühel külmal ööl sisenevad ootamatult kirjaniku majakesse, vaatamata tõsiasjale, et kõik ukсед-aknad on tihedalt suletud. Päkapikud paistavad teadvat, et kirjanikuhärral on raamatukirjutamine lõpukorral ja tulevad seda uurima. Juhtub igasugused kummalisi asju. Lavastusega **"Lumeleopard"** tahetakse mööda Tartu linna ja Lõuna-Eesti maakondi ringi rännata. Lumeleopard elab Aasia kõrgmäestikus ning on väga peidulise eluviisiga loom, inimesed kohtavad teda üliharva. Need, kes tahavad teda leida, peavad rändama Himaalajasse, trotsima lumetuisku, janu ja meelegaheidet.

Viljandi teater "Ugala" kutsub väikesi ja suuri teatrisõpru vaatama muinaslugu **"Haldjate vallatused"**. "Juba väga vanast ajast saati toimetavad meie ümber, metsades

hõissa TEATER!

ja mägedes, taevas ja vees ühed sala-pärased olevused, keda rahvasuu kutsub haldjateks. Need haldjad hoiavad ja kaitsevad meid. Jõulude ajal on neil samapalju sagimist kui inimestel," ütleb selle loo kohta lavastaja Margus Vaher.

Rakvere Teatris on Aare Toikka lavale sättinud lõbusa loo **"Pähklipureja ja Hiirekuningas"**, mis põhineb saksa kirjaniku, helilooja ja maalikunstniku Ernst Hoffmanni muinasjutul. (Sellesama muinasjutu põhjal on vene helilooja Pjotr Tšaikovski loonud ka balleti "Pähklipureja".) Pähklipureja ja Hiirekuninga lugu saab alguse jõuluõhtul, mil härra Drosselmeier toob oma ristitütrele Mariele ning tema vennale kingituseks veidra puunuku, kes suudab pähkleid purustada. Nüüd hakkavad laste kodu arenema tormilised sündmused ja lausa imed. Vaataja saab teada põnevaid asju Maiustemaast ja Pirlipati kuningriigist. Esietendus toimub 15. detsembril.

Pärnu teater "Endla" pakub jõu-

ludeks Margus Tuulingu näitemängu **"Bumerang"** – südamlikku lugu kaheteistaastasest poisist, kes läbi unenäoliste kohtumiste indiaanlastega saab aru, et sõnapidamine on elus väga tähtis.

Tallinnas Nõmmel asuv Nõmme Kultuurikeskus on sellel aastal otsustanud lapsi üllatada Marius Lätte jõuluetendusega **"Illimari unenägu"**. Etendus ei ole vaatamiseks, vaid tegutsemiseks. Lapsed saavad teha kõike seda, mis tihtipeale kodus keelu all. Nad löövad naelu, saevad, hõveldavad, proovivad kirvest, meisterdavad kuusele ehteid, õpivad sokke nõeluma, kooke valmistama, triigivad, pesevad jne. Etenduse lõpus tuleb muidugi jõulumees kingitustega! Etendused toimuvad 16. ja 17. detsembril.

Eesti Draamateatris lavastab Ivo Eensalu jõuludeks Per Asplini lastenäidendi "Putti-plutti-pott". Tartu "Vanemuises" mängitakse juba eelmiste jõulude aegu esietendunud Andres Dvinjaninovi lavalugu "Päkapikutajad ja kolekoll".

VAT Teater sõidab nagu ikka ise laste juurde, kõik teised väiksemad teatrid Eestis – neid on palju – tulevad välja mõne huvitava lastelooga. Nii et lugege lehti, vaadake telekast teatrite reklaame ja kuulake neid raadiost, valige midagi välja ja minge kindlasti – saate elamuse, mis võib püsida kevadeni või kogu elu.

Margit Roosaar

Jõulud pesumasinas

See juhtus ennemuistsel ajal, nimelt paar aastat tagasi. Ärkasin kaunil jõuluhommikul. Panin jalad maha ja tundsin midagi märga. Hakkasin tuhvlaid otsima, aga need olid kuhugi ära ujunud.

Vett oli põlvini, sest olin kraani lahti unustanud. Toas ulpsid vees ringi banaanikoored, kommipaberid ja bioloogiatöö, millelt vesi oli mine-ma uhtunud kõik muu peale punase "kahe" ühes nurgas. Kaugemal sellest veeparadiisist, nimelt õuest, kostis naabrinaise kile ninahääl. Tema meelest nagu uputaks. Vastuse oma küsimusele telefoni kohta sai ta, et "nigu pole teist".

Hüppasin voodilt lauale, laualt toolile ja hakkasin riideid otsima. Ukse juurest nägin sinise "Arieli" pakendit, mille "eriliselt mõjusad sinised terakesed" olid kogu esiku vahtu loonud. Otsisin vee alt välja ujumisprillid ja kummiülrikonna. Leidsin särki, millelt juba tuttav "Ariel" oli kogu kireva "Beverly Hillsi" seltskonna välja visanud. Mu valged püksid olid seletamatul kombel ilusti jõuluvana nina moodi punaseks värvunud. Siin polnud tegu "Ebatavaliste lugudega", oli toimunud lihtsalt üks keemiline reaktsioon, mille käigus ema põll nõustus oma värvi lahkelt ka mu pükstega jagama.

Trepp oli muutunud Niagara joaks. Seisin umbes minut aega sellest loodusimest tummaks lööduna. Siis hakkasin alla minema. Poole tee peal tuli mule selga jõulukuusk. Oli näha, et ka tema on kindlalt nõuks võtnud selle teekonna ja peab mainima, et ta lõpetas selle ka minust kiiremini. Enamik ehteid oli end reisi asutanud juba enne kuuske.

Lõpuks jõudsin alla. Seal oli vett isegi rohkem. Köögis ujusid ringi alumiste kappide potid, pannid, taldrikud ja isegi täidetud kalkun. Ka saapad löid vees lustlikult tantsu, peale isa botaste, mis olid suurest

jõulurõõmust hoopis ära lagunened. Silma jäi elutoa seinal rippuv maal, mis enne kandis pealkirja "Vaikelu kausi ja kannuga", nüüd aga võis sellele pealkirjaks panna vabalt "Vaikelu ilma kausi ja kannuta". Kohtasin isegi ujuvat perekonnapilti. Vaibad olid täiesti läbi vettinud.

Olin sellest madistamisest hundiisu saanud ja kavatsesin süüa. Täidetud kalkun oli vahepeal ära uppunud, seda olid teinud ka moora-pead. Ainus kuiv toiduainekomponent oli makaronipakk. Seda nähes tundsin, et ma pole enam eriti näljane. Läksin üles tagasi ja keerasin kraani kinni. Vesi hakkas tasapisi alane-ma. Vahepeal aga oli

"Arieliga" ühinenud kaks pakki "Tide"-i ja sellest vahutas kogu maja.

Nüüd istusin maha, otsisin üles ainsa kuiva paberilehe, pastaka ja hakkasin kirja panema seda uskumatut lugu, mida ma kutsun jõulupühaks pesumasinas.

Liina Suvi Tartu Tamme
Gümnaasiumist

Illustreeris Edgar Valter

Jõuluõhtu metsas

Saaabus talv. Lumi kattis kõik puud ja põõsad ning kogu ümbruse mattis valge vaikus. Jõulude lähenedes kogunesid ühel õhtul metsaelanikud metsalagendikule ning karu käis välja mõtte korraldada jõulupidu. Kõik olid rõõmsalt nõus ning hakatigi ettevalmistusi tegema. Karu leidis sobiva peopaiga, puhastas selle puudest ja kändudest. Peopaik leitud, võisid jänesed, oravad, rebased ja teised loomad selle ehtimisega algust teha. Kogu ümbrus kaunistati rikkalikult, puud külvati üle elektriküünalde ja laternatega. Rebased olid küskilt saanud rikkaliku kanasaagi, millest kohe peorogasid tegema hakati. Peohommikuks oli enamus ettevalmistusi tehtud.

Pidu algas kõikide suureks üllatuseks suure kontserdiga. Karu oli kusagilt muretsenud lava ja muusikavõimenduse, mis poleks alla jää-

nud ka Rock Summeri omale. Esinema oli kutsutud ümbruskonna metsade parimad bändid. Otsa tegid lahti raskema muusika ansamblid punkbänd "Metsaterror" ja rokkbänd "Kuusenaator", mis rokkaritest metsarahva lausa hulluks ajasid. Hullunud rebasepunkarid tegid isegi katset lavale ronida, mis neil muidugi ebaõnnestus: fännidega oli arvestatud ja seetõttu turvadele hästi makstud. Nähes, et "Metsaterror" lavalt lahkuma hakkab, läksid fännid päris pööraseks ja nõudsid kordusesitust, mille nad ka said. Sama juhtus ka paljude teiste bändidega ning paljud autogrammisoovijad jäid oma jõulukingist ilma, kuna nõudlus oli väga suur. Lõpuks hullutasid diskohuvilisi veel diskostaar Põdraemand ja paljude lemmik "Kalkuni Trio". Sellega oli kontsert läbi ning esinejad lahkusid vaimustushüüete saatel. Dis-

kostaar Põdraemandal oli küll tükk tegemist, et oma valgesse "Mercedesesse" ära mahtuda, aga kahe pulli ühiste jõupingutuste saatel saadi staar lõpuks autosse. Limusiin kihutas järgmisse kontserdipaika, kuhu oldigi juba hiljaks jäänud. Peale kontserti olid kõik kutsutud pidusöögile, mille korraldasid rebased. Söödi, pidutseti, jagati üksteisele kaasa toodud jõulukinke, valitses rahulik jõulumeeolu. Peo lõpetuseks läksid kõik järve äärde, kus pidi toimuma karu ja kitsede korraldatud ilu-tulesitik. No oli alles vaatepilt, üks kõmaka teise järel, ja taevas läks sähvatades kohati päris valgeks.

Sellist jõuluõhtut polnud seal metsas enne nähtud ning see jäi metsaelanikele arvatavasti väga pikaks ajaks meelde.

Õnnelemb Natus
Tartu Tamme Gümnaasiumist

Karu jõulud

Pildid joonistas Kirke

Näe, ei jaksanud karuott
ära oodata jõuluvana –
oma koopas nüüd nagu nott
magab nõutu ja pahurana.

Jõuluöö tuleb imega:
saabub lennates karuingel,
mesikärgesid imeda
lubab karul see maru ingell!

Mõmmil magades meel on hell ...
Ega's saanud ta kõrgi üksnes:
ärkab unest ta kevadel
uutes villastes karupükstes!

Leelo Tungal

Salmik, salmik, ... vaata ette!

●●●

Kui poiss sult küsib kätt,
siis anna talle taskurätt!

●●●

Tulgu kurbus,
tulgu mure,
poisi pärast
ära sure!

●●●

Ära kõneldes viltu astu,
kui südamel raske just.
Ära vaheta millegi vastu
õiget ainukest armastust!

Kati Grünberg Lagedilt

●●●

Triibu-Liine, väike plika,
koolis on sul viied ikka.
Kuigi mõni neli ka,
sellest ei tee välja sa!

●●●

Sõprus on kui klaas –
kerge purustada,
raske parandada!

●●●

Kui õhku tõuseb lind,
siis meenuta ka mind!

Kristiina Makut Tallinnast

●●●

Ära vaeva teiste päid,
siis sul hindeid tuleb häid!

●●●

Õitsegu sul roosid aias,
kui sa oled õnnemaias.
Olgu sul ikka ja alati õnne,
ainult et roosid – need õitsegu enne!

Leia kuld ja leia hõbe,
siis sind aitab klassiõde!

●●●

Ei iial lõpe õnnekära,
ei iial kustu tähesära!

●●●

Viisteist papagoid
päevitasid õues.
Viisteist väikest koid
närisid neil põues.

●●●

Kirjutaksin ka teise veeru,
kuid rohkem salme mull' ei meenu.

Kersti Liivamäe Uhtna Põhikoolist

●●●

Sa, valge peaga plika,
ma mäletan sind ikka.
Sul peas on väiksed lokid
ja jalas valged sokid.

●●●

Salmik, salmik, vaata ette,
et sa ei satuks poiste kätte.
Poisid, need ei mõista nalja,
norivad sult musid välja.

●●●

Luba mul olla väikene täht
sinu mälestuste taevas!

Helina Turja Kuressaarest

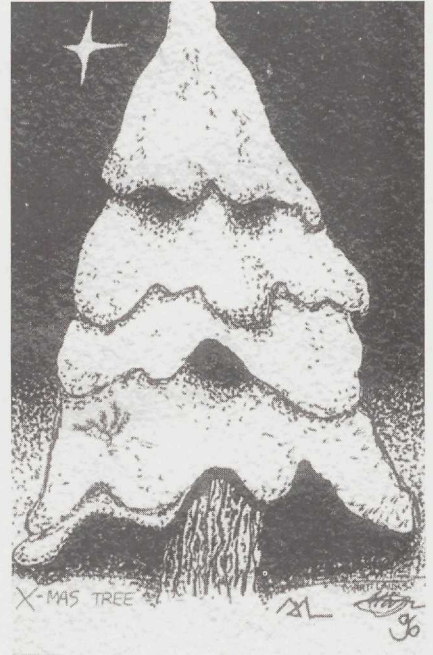
**Kallis Kairi ja kõik
teised salmikoloogid!
Triibu-Liine ootab**

Teie salme ööpäev läbi!

**Auhinnakleapse on ta
juurde hankinud –
ainult ei tea,
kas TÕESTI leidub veel salme,
mis pole meie veergudel
juba trükimusta näinud?
Elame – näeme!**

Pildi joonistas Märt Lauks

**Tere,
Hea Laps!**

Olen lugenud Head Last
ja mõelnud, et ei tea,
kas mina võiksin ka
mõned salmid teile saata?
Need on niisugused:

●●●

Iga õis see hüüdku sulle:
"Hea sõber oled mulle!"

●●●

Kui noorus on rinnas,
las lainetab ta.
Ei elus kaht korda
me elada saa!

●●●

Ööbik laulis puude vilus:
"Armastus on noorelt ilus!"

●●●

Ole kindel nagu kalju,
ela, kasva aastaid palju!

●●●

Saatuse klaasi ära põhjani joo:
põhjas on häda, mis õnne ei too!

Tervitades Kairi Korde Võrust

Tere, loom!

Tere, "Hea Lapse" toimetus!

Mul on kodus kaks hamstrit. Nende nimed on Kapten Kiki ja Härra Ristik. Kiki on lühikeste pruuni-valgekirjude karvadega, aga Ristikul on pikad mustad karvad ja valge rist kõhu all.

Ükskord võtsime hamstrid randa kaasa. Pistime loomad kotti ja laotasime veel Pireti särgi ka peale. Kui kohale jõudsime, võtsime särgi ära, ja mis me nägime! Kiki oli koti sisse mitu suurt auku närinud ja pluus oli ka auklik...

Järgmisel päeval proovisime Piretiga Hamstrimäestikku teha. Ajasime tekid hästi segamini ja uuristasime neisse koopad. Panime sinna päevaliliseemneid ja tõime hamstrid kohale. Nad ronisid seal mõnuga ringi ja otsisid sihvkasid. Lõpuks jäid nad urgudesse magama ja me panime nad puuri tagasi.

Ka Piretil on väike valge hamster Hamsu, kuid temaga pole veel midagi juhtunud.

Te võiksite "Heas Lapses" ka midagi hamstritest kirjutada, sest minul ja Piretil on kogemusi veel vähe.

Mariliis Toomiste
ja Piret Väljaots Tartust

Tere, Kiki, Ristik ja Hamsu! Tervitage ka Mariliisi ja Piretit!

See, et teil on oma puur olemas, kergendab nii teie kui pererahva elu: meie, kuldhamstrid, saame puuripuuduses suurepäraselt hakkama ka tugitooli sisse kodu loomisega – ja ka pesapehmendusmaterjali vedeleb inimestel kõikjal, aga miskipärast ei meeldi neile see, kui mõne pluusi või raamatu ära "töötlemine"...

Loodetavasti on teil puuris ka pesatuba – mõni perenaise vana karbike, mis vooderdatud heinte või paberiribadega. Vatt on küll pehme, kuid kipub – iseäranis hamstrilaste – jalgade külge kinni jääma. Kui teie puuri põrandat katab mõnus saepuru, siis seda peaks vähemalt kord nädalas vahetama.

Ega me ju aplad poisid ole – 10 grammi teravilja (päevaliliseemneid, maisi või kaerahelbeid) ja 10 grammi mahlakat toitu (soojal ajal rohtu, talvel porgandit, kaalikat, kapsast, kartulit või lehtsalatit) päevas täidab meie kaunid kõhud kenasti ära, peaasi, et menüü liiga üksluiseks

ei läheks. Kui inimesed juhtuvad leidma jahu-usse, siis pistame vahel neidki mõnuga pöske, keedetud munast kõnelemata. Kui toidulaud muutub väga üksluiseks, siis kipuvad meil kõhud lahti minema. Ja kui närimismaterjali napib, siis võivad me löikehambad liiga pikaks kasvada.

Muide, lapsi võime saada juba seitsme-kaheksanädalasena! Lapseeoosusaeg kestab 20 päeva ringis, ja enne poegimist oleks targem tulevane hamstrimamma eraldi puuri paigutada – siis ei saa teised paljaste ja pimedatena sündivatele pisipoegadele kogemata kombel haiget teha.

Meie esivanemad sattusid Süüria kõrbes inimeste seltsi alles 1930. aastal – need olid kuldse karvaga loomakesed, ja kuigi praegu on meil nii lumivalgeid kui süsimusti sugulasi, kutsutakse neidki kuldhamstriteks. Võib-olla kuldse südame pärast?

Käppa surudes ja priskeid pösetaskuid soovides
kuldhamster Koko Tallinnast

Jõuluvanad

Lihtsa jõuluvana amet nõuab punast palitut. Rikkal jõuluvanal samet mantli jaoks on valitud.

Lihtne jõuluvana kannab vahel takust habet ees. Rikkureile kinke annab kullast hammastega mees.

Lihtne jõulutaat me ette saabub põdrasaaniga. Rikkad jõuluvana kätte saavad äriplaaniga...

Lihtne jõulutaat ei toogi vahel muud kui kommisid. Rikas taat toob kalli koogi, mis sööb hambaplommisid!

Lihtsalt taadilt kinke mullu paps, mamps, laps ja Pitsu said. Rikas taat – no küsi hullu! – raatsib anda ... vitsu vaid!

Leelo Tungal

Pildi autor on
Meelis Karulin
Kopli Kunstigümnaasiumist

Laisk päkapikk

Elas kord jõuluvana. Tal oli jääst loss ja lossis elas tuhat üks päkapikku. Tuhat päkapikku olid tublid ja usinad, aga tuhande esimene oli laisk. Kui saabus 1. detsember, kutsus jõuluvana oma tuhat päkapikku enda juurde ning lausus: "Päkapikud, täna öösel lähete lastele kommi viima!" Ja jõuluvana andis tuhandele päkapikule pika paberi, kus olid kirjas kõikide heade laste nimed.

Kui päkapikud minema hakkasid, jäi tuhande esimene päkapikk voodisse ning lausus: "Kah mul asja minna end külmetama!" Nii ta ütles ja jäi kohe magama.

Jõuluvana kutsus enda juurde kümme haldjat, et need laisale päkapikule töökust ja virkust kingisid. Esimene haldjas tõstis võlukepi ja ütles haldjate keeles: "SARAPULI."

Seda kordasid teised haldjad.

Kui päkapikk üles ärkas, võttis ta oma mütsi, punased püksid, punase mantli ja punased saapad ning asus lastele üllatusi viima. Nii sai iga laps enda kingi hommikuks kätte.

Siis pidasid päkapikud jõuluvana lossis suurt jõulupidu ning haldjadki tantsisid peol.

Birgit Dreving Kalmetu Põhikoolist

Kirjalaps

**Ja mis nüüd viga:
Päkapikumaa
laululava ruumides
on juba avatud!
Kõik lapsed
laulma, lustima
ja päkapikkudega
sooje suhteid looma!**

Autor juhendab Vanalinna Hariduskollegiumi laste näiteringi. Piltidel on ta nii enne (paremal) kui pärast näidendi kirjutamist.

Tütarlaps (Ao Vaabi ainetel) jõuluinglitega

Urve Siip

TÜTARLAPS: Need on ju väikesed armsad jõulutüdrukud!

PUDI-PADI-MÜÜJA: Pea suu ja ära räägi vastu! Ja üldse – kas sul müügiluba on, et sa siin ausate ärimeeste ja -naiste seltsis kaubitsed?

TEISED MÜÜJAD: Jah, just! Kas sul müügiluba on või oled sa niisama sohikaubitseja? Korrapidaja, korrapidaja, viska see saherdaja turult välja!

KORRAPIDAJA (ilmub platsile, pöördub Tüdruku poole) Kus su müügiluba on?

TÜDRUK: Ma ei teadnud, et inglite müümiseks peab luba olema!

Rahvas vangutab päid, müüjatel on hea meel, et saavad konkurendist lahti.)

KORRAPIDAJA: Kuule, tüdruk, mul on kahju kallil jõuluajal seda öelda, aga sa ei tohi siin ilma müügiloota oma ingelid müüa. Sa pead turult lahkuma.

Tüdruk hakkab nukralt minema, turul jätkub kauplemine lõbusa orkestriloo saatel.

Tüdruk möödub nukralt Vorstimüüjast ning annab talle peos oleva ingli.

VORSTIMÜÜJA (vaatab ingliti ja tüdrukut ning võtab viimasel käisest): Võta üks vorstike! Kuhu sa tühja kõhuga lähed, pikk tee ees. Ei, võta kaks, võta kohe kolm!

TÜDRUK (tänap ja lahkub).

Il etteaste

Turuplats on muutunud vaikseks ja inimtühjaks. Tüd-

ruk tuleb lonkides, kükitab ja puhkem nutma. Seinal rippuv Hüpiknukk hakkab käe-jalgadega vehkima.

TÜDRUK: Ma olen nii üksi ja õnnetu, kõik on mind maha jätnud! Asjata meisterdasin jõuluingleid, kui inimesed neid ei vaja...

HÜPIKNUKK (meeleheitlikult käsi ja jalgu liigutades): Uu-uu! Jõuluinglitega tüdruk!

TÜDRUK: Kes mind hüüab? (Püsti hüpates, rõõmsalt.) Kas sina, Viulikulunstnik?

HÜPIKNUKK: Ei, mina ei ole viulikulunstnik – mina olen tantsukunstnik!

TÜDRUK: Tantsukunstnik? Aga kus sa siis oled?

HÜPIKNUKK (käte-jalgadega rapsides): Siin olen, konksu otsas!

TÜDRUK (märkab Hüpiknukku, läheb ta juurde): Jah, see oled sina! Nägin sind turumelus, aga ma ei pääsenud läbi rahvahulga sinu juurde.

HÜPIKNUKK: Aita mind konksu otsast alla! Kiiresti!

TÜDRUK (võtab Hüpiknuku konksu otsast ja libistab ta platsile seisma): Kas nii?

HÜPIKNUKK (ringi hüpeldes ja kätega vehkides):

Ma tänan sind, tüdruk! Oli ka viimane aeg siit konksu otsast pääseda! Olen terve päeva kõlkunud, kõik trügisid minust mööda, lapsed hüppasid mu silme all, ja mina pidin vaeveldes pealt vaatama, kuidas teised rõõmsalt liiguvad. Sa oled ju külmast kange! (Viib Tüdruku tantsima.)

TÜDRUK (tantsu lõppedes): Nüüd on mul soe.

HÜPIKNUKK (märkab korvis ingleid): Oi, kui ilusad inglid!

TÜDRUK: Mis ilusad nad on, kui keegi neid osta ei taha! Need on vaid lihtsad laastudest tüdrukud ja neil pole säravaid kullast tiibu...

HÜPIKNUKK: Sa ütlesid, et lihtsad tüdrukud. Kas mina olen lihtne, kuna mind on puust voolitud? Vaata, kui uhked lokid mul on, millised suured punased nõõbid ja puhvis püksid! Kus on siin lihtsus? Su inglid on mu hingesugulased ja me oleme ütle mata suurest võimsast suguseltsist. Miks sa neid siin korvis hoiad?

TÜDRUK: Kui Viulikulunstnik tuleb, siis ostab ta nad minult ära ja laseb lendu!

HÜPIKNUKK: Milleks oodata Viulikulunstnikku ja teisi inimesi? Laseme inglid lendu ja nende head soovid täidavad kogu turuplatsi. Inimesed muutuvad nende headust tundes ise ka paremateks. Seda sa ju tahad?

TÜDRUK (kogeldes): Tahan küll, aga...

HÜPIKNUKK (võtab Tüdruku korvi. On kuulda viulimängu. Tuleb Viuldaja.)

TÜDRUK: See on tema, minu viulikulunstnik! Ta ei ole mind unustanud!

VIULDAJA (näitab oma raha täis mütsi): Vaata, kui palju raha ma kokku mängisin!

TÜDRUK ja **HÜPIKNUKK** (imestades): Nõnda palju! Meil on nüüd raha!

VIULDAJA: Mängides mõtlesin sinu ja su jõuluingle peale, ja nii olid sa koos minuga. Inimesed kogunesid mind kuulama. See oli nii ilus! "Kui kaunis muusika!" hüüdsid nad ja heitsid mu mütsi sisse münte. Raha sadas nagu paksu valget lund, kuni müts sai kuhjaga täis. Nüüd ostan ma kõik sinu jõuluinglid ära. (Paneb mütsi rahaga Tüdruku jalge ette. Märkab Hüpiknukku.) Kes see on?

TÜDRUK: See on Hüpiknukk, minu sõber ja lohutaja. Tallegi meeldivad mu inglid.

HÜPIKNUKK: Sinu inglid meeldivad ka teistele – nii lastele kui suurtele, aga selles suures laadamelus ei paista nad silma. Vaata, Viuldaja mängib!

III etteaste

Nii turumüüjad kui ostjad kogunevad Tüdruku, Viuldaja ja Hüpiknuku ümber. Hüpiknukk võtab korvist ingleid. Tagauksest tulevad laps-inglid, küünlad käes, ja lausuvad ilusaid soove tururahvale ning publikulegi.)

HÜPIKNUKK: Nüüd on sära, maiustusi, kirevaid ja põnevaid mänguasju! Aga on ka heldust, lahkust ja armastust, mis kõik kokku loovad tõelise jõulumeeleolu. Seda sa ju soovisid, Tüdruk, kui ingleid meisterdasid?

TÜDRUK: Suur tänu, Hüpiknukk! Sa justkui loed mu mõtteid! Jah, nüüd olen ma tõeliselt õnnelik!

HÜPIKNUKK: Me kõik oleme õnnelikud!

Maiustustemüüja pakub maiustusi, Vorstimüüja vorstet. Orkester mängib ilusaid meloodiaid ja tururahvas on rõõmsas meeleolus. Tüdruk ja Viuldaja tantsivad.

HÜPIKNUKK: Nii lõpebki see jõululugu. Tore, kui ta teile meeldis!

Eesriie.

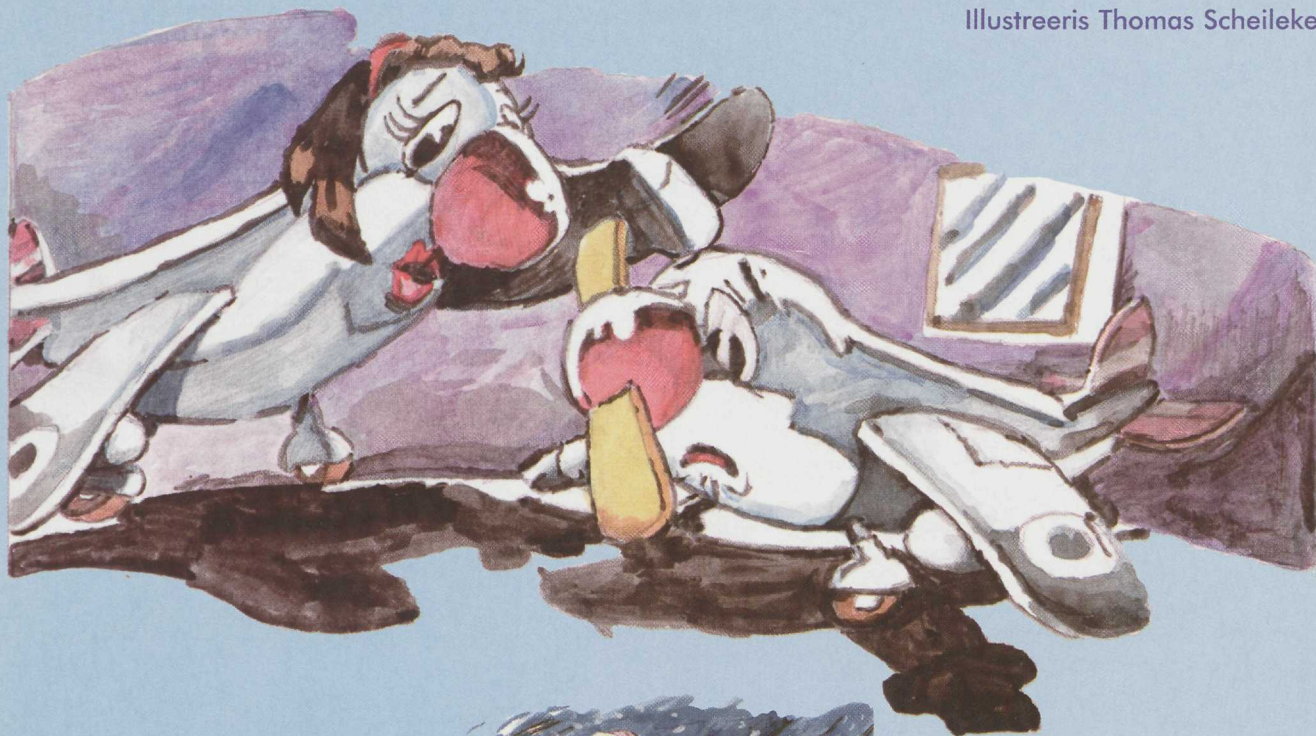
Th. Scheff

Kristel Sits

Lennukite

Jõuluõhtul jutustas
jänkuema oma pojale
sellise loo.

jõululugu

Ühe väikese lennvälja väikeses hubases angaaris elas lennikipere – ema Anna, isa Piper ja väike Rockwell. Isa ja ema vedasid päevast päeva posti ja igasugust muud inimestele vajalikku pudi-padi. Väike Rockwell, keda vahete vahel hellitades ka Rockyks kutsuti, aitas talumeestel põlde kasta ja põldudele putukamürki pritsida.

Kord jõululaupäeval tuli aga lennväljale doktor ja palus end kiiresti viia väikesesse kõrbelinna, kus üks väike poiss ootamatult haigeks oli jäänud. Isa Piper rüüpas viimased lonksud maitsvat bensiini ning asus teele.

Jõululaupäeval oli angaaris palju tegemist. Põrand ja aknad tuli puhtaks pühkida, ilusad punased jõulukardinad akende ette riputada, ja mis kõige tähtsam – jõulupuu ära ehtida, sest õhtul pidi ju jõuluvana tulema.

Õhtuks olid kõik toimetused tehtud ja angaar nägi tõesti hubane välja. Aga isa ei olnud ikka veel koju jõudnud. Nukralt vaatas Rockwell läbi akna pimenevat taevast ja seal keerlevaid lugematuid lumehelbeid. Lumesadu muutus aina tihedamaks

ja see tegi Rockwelli murelikuks, sest lennukid ei saa tihedas lumesajus maanduda. Vana toriseja Traktor lükkas küll maandumisraja puhtaks, kuid taevast ta ometi puhtaks teha ei saanud.

“Ema, kas issi tuleb varsti?” küsis Rockwell aknal taevast uurides.

“Ma ei tea, kulla poiss,” vastas ema ning temagi häälles oli tunda muret. Kell seinal lõi juba kaheksa, kuid isa polnud ikka veel kodus. Rockwell tundis, kuidas pisarad vägisi silma tikkusid. Ja nagu kiuste muutus lumesadu aina tugevamaks. Järsku tundus pisilennukile, et ta nägi midagi õhus liikumas. Ta kuulatas – tuttavat põrinat polnud kuulda. Lumesajust kostis vaid kuljuste helinat. “Jõuluvana!” hüüdis ta emale, kes nukralt televiisorit vaatas. “Ma nägin jõuluvana!” Siis aga meenus talle, et isa polnud ikka veel kodus ja see tegi ta meele nukraks. Ta läks ema juurde, kes silitas tal õrnalt tiivaga pead.

Korraga jäi Rockwell kuulutama – ta oleks nagu kuulnud mootori põ-

risemist. Ta teritas kuulmist ja kuulis nüüd juba üsna selgesti lähenevat põrinat, mille ta oleks ära tundnud ka saja teise põrina hulgast. Isa! See oli tõepoolest isa! Ema ja Rockwell nägid, kuidas isa läbi paksu lumesaju maandumisrajale lähenes. Peagi oli ta väsinu, kuid õnnelikuna angaarilävel.

“Hoh-ohh-hoo!” hõikas isa. Oli see vast reis!” ütles ta. “Ja vaadake: keegi on ukse taha kingikoti jättnud!”

“See oli jõuluvana!” hüüdis Rockwell. “Ma nägin teda.”

Koos istuti pakke vaatama. “Noh, Rockwell, kas sa mõnda salmi tead?” küsis isa.

Rockwell luges: “Väljas talv ja palju lund, lennuk nüüd näeb talveund...”

“Tubli poiss!” ütles isa ja ulatas Rockwellile paki. Selles oli uhiuus raadio! Just selline, millist ta oli soovitud! Ema sai uue antenni ja punased ning rohelised signaaltuled, mida ta kohe peegli ees proovima hakkas. Isa sai aga paari tugevaid rattakumme ja uued süüteküünlad.

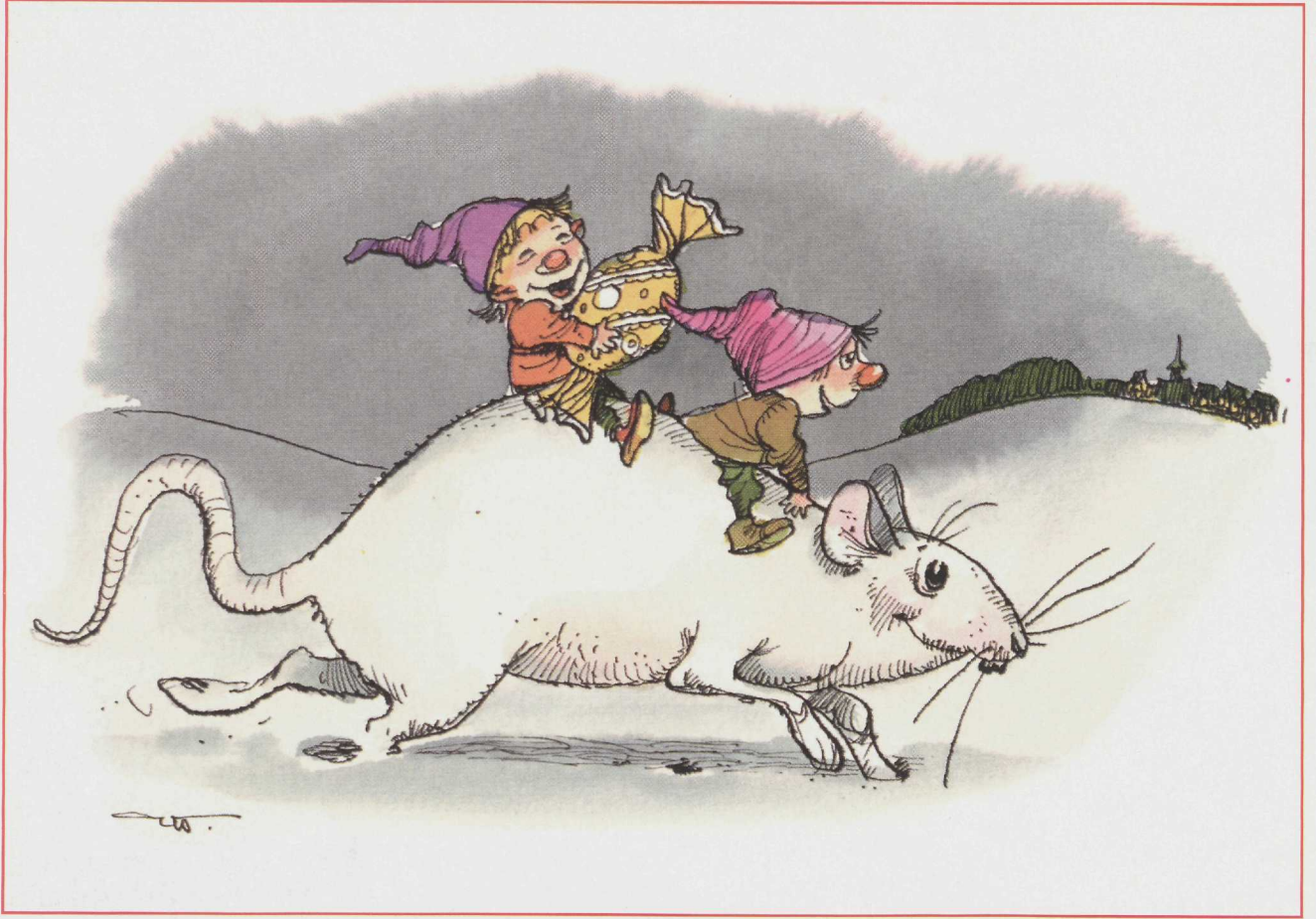
Enne uinumist mõtles Rockwell õnnelikult: “Kui hea, et isa jälle kodus on!”

Rõõmsaid jõule!

Aeldeid päkapikke
ja häid jõulupühi!

Edgar Valter

Ülle Meister

Jõulukaarte PÄKAPIKUMAALT

Juba käes on jõulukuu.
Varsti toome kuusepuu.
Siis võib küünlad süüdata,
jõuluvana oodata.

Andre Kiisk
Risti Põhikool

**Peaauhinna sai ja trükk läks
Jana Rožalka jõulukaart.
Hea lapse auhinna
sai Piret Raudvere.**

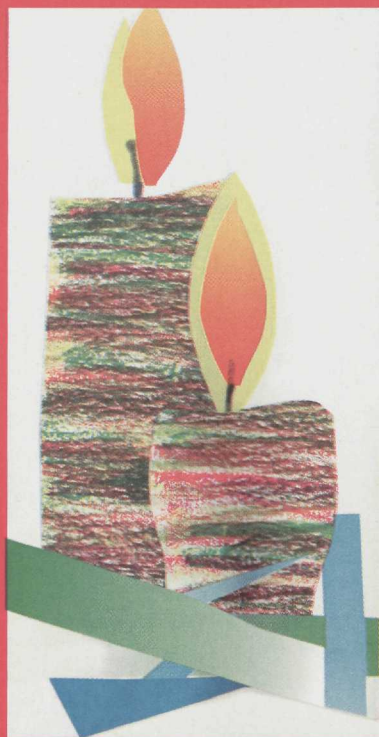
Tere tulemast Päkapikumaale!

Erko Leo

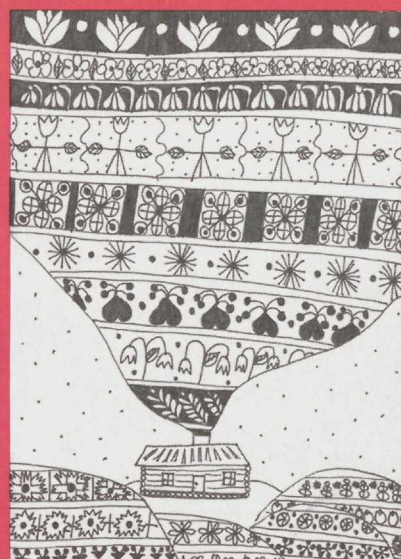
Anna Kuusmaa

Ly Trei

Piret Raudvere

Piret Raudvere

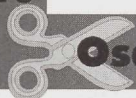
Nele Ellamaa

Piret Raudvere

Piret Raudvere

Osavnäpp

Vaja läheb mõnusat jõulumeeleolus kangast, vatiini, voodririidet ja kandipaela, mis on vilturiidest või veniv.

1. Lõika 2 sääretükki (pealisriie koos vatiiniga, õmblusvaru 1cm) ja 1 tallatükk.

2. Aseta sääretükid paremate pooltega vastakuti ja õmble läbi esi- ja tagaõmblus. Tagaõmbluse vahele kinnita väike tripp ülesriputamiseks.

Kontrolli, et pärast "sääretoru" ümberpöörämist jääks tripp õigele kohale.

3. Sobita alla tald, nii et õmblusvaru jääb väljapoole. Esialgu traagelda, siis õmble masinaga.

Lõika õmblusvaru 0,5 cm laiuseks ja kandi rullkandiga. Ema aitab!

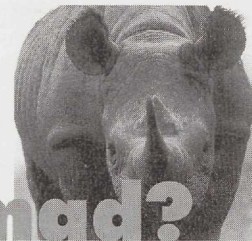
4. Õmble samuti ka voodririidest saabas ja sobita pärisaapa sisse. Talla ja sääre ühendusõmblust ära kandi, see jääb peitu nagoni!

5. Kandi saapasuu kandipaelaga või lõika voodritükk kõrgem, pööra see nüüd tagasi ja palista salapistes. Kui oled päris osavnäpp, võid oma jõulusaabast mitmel moel kaunistada. Võid õmmelda peale südame või kuuse, võid meisterdada pisikingi jaoks väikese küljetasku.

Tere tulemast,
päkapikk!

Tiiu Laur,
tekstiilikonstnik

KES olid esimesed koduloomad?

Peale viimase jääaja lõppemist (umbes 10 000 aastat tagasi) Euraasia kliimas aset leidnud suured muutused kutsusid esile muutusi ka taimestiku ja loomastiku liigilises ja arvulises koosseisus ning levipiirkondades. Surid välja MAMMUT, KARVANE NINASARVIK, GIGANT-HIRV. See mõjutas inimese jahipidamist. Mammutiküttide suured kollektiivid lagunesid väiksemateks. Kuna jahisaagid jäid aina väiksemateks, hakati otsima uusi viise toidu saamiseks. Suurenen koriluse ja kalapüügi osatähtsus, hiljem tekkisid kõplapõllundus ja karjakasvatus.

Inimesed leiutasid uusi küttemisviise. Arvukad KOERALUUDE leiud muistsete inimeste asupaikades tõendavad, et JUBA PALEOLIITIKUMI lõpuks oli inimene koera kodustanud. Väljakaevamistel on leitud esiajaloolise turbakoera, pronksikoera ja inostrantsevi koera luid. Tänapäeva kodukoer on tekkinud halli hundi ja mõnede teiste koeraperekonna liikide (näiteks šaakalite) kodustamise, ristamise, sihipärase valiku ja suuna-

va kasvatusetulemusena. Koera bioloogiline plastsus on võimaldanud ajapikku aretada üle 500 kehaehitusest ja värvuselt erineva tõu.

Muistne inimene kohtus hundiga jahiradadel, jälgis, kuidas hunt püüdis saaki ja küllap lõi võsavillemilt mõnikord saagi ülegi. Hiljem, õppides tundma hundi suurepäraseid ajukahidamise oskusi, hakkas inimene hundi võimeid teadlikult ära kasutama. Inimesel polnud ju hundile jahipidamist tarvis õpetada! Kuid ka hunt võis luusida inimese järel ja toidujäätmeid süüa. Kõige selle tõttu hakkasid inimene ja hunt teineteise lähedusse hoiduma. Ei maksa aga arvata, et susi kodunes iseenesest. Hundi kodustamist hõlbustas see, et ta on kõigesõoja, ja ka tema kutsikate hankimine on küllaltki lihtne. Inimene kodustas hundi ja tegi temast oma tahtele kuuleka tööriista.

Koera kodustamisel oli inimese jaoks sama suur tähendus kui vibu ja noole leiutamisel. Hiljem hakati koera kasutama kande- ja veoloomana ning karjakasvatuse tekkimisel karjahoidjana.

kiviaeg	noorem kiviaeg e. neoliitikum	II a-tuh. e. Kr. (Põhja- ja Kirde-Euroopa) II a-tuh. I pool e. Kr. (suurem osa Euroopast ja Kesk-Aasia) III a-tuh. II pool e. Kr. (Lähis-Ida, India, Vahemeremaad)
	keskmine kiviaeg e. mesoliitikum e. epipaleoliitikum	IV-V a-tuh. e. Kr. (Kesk- ja Põhja-Euroopa) VI-VIII a-tuh. e. Kr. (Ees- ja Kesk-Aasias, Vahemeremaad)
	vanem kiviaeg e. paleoliitikum	VIII a-tuh. e. Kr. (Kesk- ja Põhja-Euroopa) X a-tuh. e. Kr. (Lähis-Ida, Vahemeremaad)

u. 2 milj. aastat tagasi

Skeemilt võid näha, missugustes paikades elati kiviaja erinevatel etappidel.

Andri Ivin

AJAKIRJANDUSLEVI ABONEMENT 00552

HEA LAPS	1	2	3	4	5	6
1998	7	8	9	10	11	12

Kellele: _____
 Kuhu: _____

KÄTTETOIMETAMISE KAART 00552

HEA LAPS	1	2	3	4	5	6
1998	7	8	9	10	11	12

Kellele: _____
 Kuhu: _____

Telli mind!

AUTODE JÕULUD

Kõigil autodel pole võimalik jõulude ajal pidutse-
da, kuid Floridas elavad neljarattalised ei saa
jõulukuul kurta ei töökoormuse ega igavuse üle.
Florida jõule ei saa põhjamaiste jõulupühadega
võrrelda, sest seal kandis on ka südatalvel õhutemperatuur
umbes +25 kraadi Celsiuse järgi.

Seepärast ei oska floridalased jõuludeks oodatagi ilusat
valget lund – pühade tulekut võivad nad märgata kõige-
pealt selle põhjal, et poed ja kaubamajad täituvad kõikvõi-
maliku jõulukrääsaga, ning veidi hiljem värviliste lambi-
keste ja plastmasspõtradega kaunistatud aedade järgi.

Florida autoharrastajad aga tähistavad pühi iga-aastase
jõulusõiduga.

Jõulusõit toimub päev enne jõululaupäeva ja sellest
võtab tavaliselt osa paarsada jõuluehetega kaunistatud
autot.

Vähemalt iga neljandat autot juhib jõulutaat, kelle kõrval
istub "jõulueit", ning tagaiste on täis kas oma pere või
naabermajast laenatud päkapikke.

Osa "jõuluvanadest" seob oma auto esitungraua külge
terve plastmass-põdrarakendi, osa aga on sõiduki külge
liiminud plastmassist jõulukuuski, päkapikke, kellukesi ja
pärijakesi.

Arusaamatuks jääb see, miks raiskavad autoomanikud
kõik oma jõulueelsed vabad õhtud selle peale, et masinat
ehtida kõigest 15-MINUTILISEKS sõiduks!

Jah, juhid higistavad oma valehabemete taga ainult 15
minutit, sest täpselt nii kaua see Florida jõulusõit kestab!

Pärast veerandtunnist ilusõitu minnakse koju, et pihusta-
jaga toodetud kunstlumi autoklaasidelt maha nühkida ja
särav kriibu-krabu katustelt-ustelt ära võtta ning panipaika
panna – kuni järgmise aasta jõulusõiduni.

Märt Lauks

HÄÄID JÖÖULE!

**Kes
meist ei teaks
Koidulaulikut –
Lydia Koidulat!**
Aga kas tal ka lapsi oli
ja mis neist sai,
sellest palus Triibu-Liine
jutustada
kirjandusteadlasel
HILVE REBASEL.

*Koidula
ja Hedvig
1876. aastal.*

*Koidula
tütred
Hedvig
ja Anna*

KOIDULA tütred HEDVIG ja ANNA MICHELSON

L ydia Koidula abiellus 19. veebruaril 1873 Tartu ülikoolis sõjaväearsti diplomi omandanud läti päritolu Eduard Michelsoniga. Noorpaar laulatati Tartus Koidula vanematekodus hommikul kell 11. Järgnes pulmapidu arvukate külalistega, ja kell neli pärast lõunat ootasid juba posthobused ikse ees. Algas sõit Kroonlinna, kuhu Eduard Michelson oli tööle määratud.

Koidula esiklaps poeg Hans Volde-
mar sündis 18. juunil 1874 Tartus,
kus Koidula oli oma vanematel külas.
Hansuke (Hansa) suri nelja-aastase-
na ka Tartus sarlakite ja difteeria
tagajärjel. Ta on maetud Jannsenite
hauaplatsile Raadi kalmistul.

Tütar Hedvig (Hedda, Heddala,
nagu teda hellitavalt hüüti) sündis 2.
juunil 1876 Tallinnas, kus Koidula
viibis külalisena oma õe Eugenie
Rosenthali peres. Ristimistalitus koos
peoga toimus augusti lõpupoolel
Kroonlinnas. Koidula jutustas kirjas
oma õele, et ta pooleteisekuune tütar
oli kuni ristimisveega piserdamiseni
"ülviiisakas ja paistis oma valges
roosaga kaunistatud kleidikeses ning
tanukeses ülikentsakana", kui ta
säravate silmadega "ülirõõmsasti",
ehkki pilkava naeratusega pastorile

otsa vaatas.

Koidula noorem tütar Anna (An-
chen, Enken, ka koduselt Anni, mõni-
kord venepäraselt Anja) oli sünnilin-
na järgi "Viini plika", nagu ema teda
kutsus, ka Viini-pärase hellitusnime-
ga Nandl. Eduard Michelson oli aas-
tatel 1876 - 1878 end stipendiaadi-
na välismaal täiendamas. Reisi te-
gid Anna sündimiseni kaasa ka Koi-
dula ja Hans. Anna sündis 23. ja-
nuaril 1878.

Hans Michelson

Mõlemad tütred on varases lapse-
eas Koidula kirjades omastele helli-
tavalt Dammud – tuletis nende lapse-
keelest. Suuremaks sirgunud tütreid
on ta naljatades "varblasteks" kut-
sunud. Koidula pereelus on tütred
suured lemmikud. Ema jutustab kõi-
gist nende elusammudest alates käi-
maõppimisest ja mängudest kuni
koolitarkuse omandamiseni. Hedda
oli lapsena pikk, sihvakas ja nõtke

nagu pääsuke, Anna rässakas, terve ja rõõmus, väsimatu vallatustes ja müramises.

Isa soovil pidid tütreid kõigepealt omandama saksa keele oskuse, rõhku pandi ka tollasele riigikeelele – vene keelele. Et lapsed harjuksid ka eesti keelega, nõudis Koidula oma kodumaalt palgatud teinijannadelt, et nad ei räägiks ta tütardega halba ja vigast saksa, vaid emakeelt. Ka ta ise õpetas tütardele eesti keelt, mille need aga hiljem, pärast ema surma, unustasid. Vanaisa Johann Voldemar Jannseni tööjuubelil, mida peeti 1881 Tallinnas, kinkisid tütreid kumbki lillekimbu ja Hedda etles: “Vanataat, sind täna tervitame rõõmuga!”

Koidulat lõbustas Hedda edu ühel kodusel ballil, kus ta alles väga noor tütar sai kaks kord kadriilli tantsida “suure ohvitseriga” – see oli juba peaaegu armastusavaldu!

Tütardele ja nende mängukaaslastele kirjutas Koidula kolmevaatuselise instseneeringu “Punamütsikesest”, mis kanti ette Michelsonide kodus ema kabinetis. Annal oli kombeks norsata nagu hundil pärast Punamütsikese nahkapanekut, ütleb ema. Koidula luges oma lastele Grimmide ja Anderseni muinasjutte, laulis neile, mängis klaverit ja kirjutas luuletusi, õpetas neid kunste ka tütardele. Ka õpetas ta lastele kristlikke kombeid, jutustas lugusid Piiblist, päev lõppes õhtupalvega.

Hedvig rakendas õe juures oma kasvatajakalduvusi: kaebas emale, kui Anna peale palvetamist veel vallatust tegi või juttu ajas. Ema lohutas oma sügava rinnahäälega: “Jumal annab seekord veel andeks!” Koidula arendas lastes kirjutamis- ja suhtlemisoskust, lastes neil pidada kirjavahetust sugulastega, eriti väikeste tädiipoegade Elmar ja Valter Rosenthaliga. Ta julgustas lapsi tege- ma väikesi sünnipäeva- ja pühadekinke ning vastukinkide eest tänama. Suurt rõhku pandi laste karastamisele: külma veega hõõrumised, suvised suplused ja metsaretked (käidi linnast välja suvitamas), talvised vannikümbused olid au sees. Eriti nõrga tervisega oli väikelapseaastatel Hedda, Anna oli tugevam ja

Hans ja Hedvig

tundis suurt lõbu vanniskäimisest ning ema süles voodisseviimisest.

Michelsonide viimane korter Kroonlinnas oli kuuetoaline, saali ja kõigile suurtele akendele oli paigutatud lilli, palme ja filodendroneid. Annal olid meeles romantilised õhtud ema süles, kui läbi roheliste lillelehtede paistis õhtutaevas vilkuvate tähtedega.

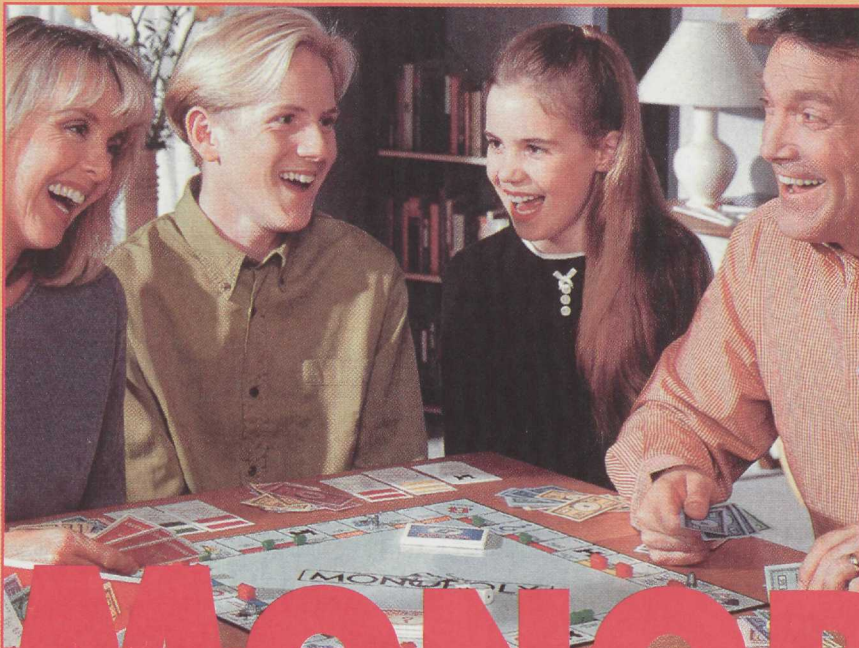
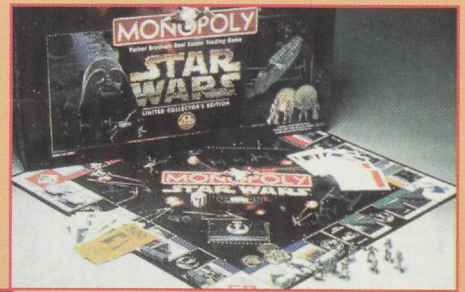
Jõulud olid Koidula arvates tõelised lastepühad. Piduliku meeleolu löid küünaldest ja ehetest säravkuusk, lillilõhn, mida levitasid jõululilled hüatsindid (isa kingitus emale), puuviljad ja maiustused, kingitustest rääkimata. Peeti ka laste sünnipäevi – ema haiguse ajal vaikselt, ilma külalisteta. Hedda oli uhkusest lõhkemas, kui sai Tallinna sugulastelt oma elu esimese telegrammi.

Ema haigevoodisse tõid tütreid lillekimpe võililledest ja toomeõitest. Kui Koidula 11. augustil 1886 suri, oli Hedda kümne, Anna kaheksa aastane. Isa käis nendega algul iga päev, hiljem pühapäeviti Kroonlinna saksa surnuaial ema haual. Haud oli aastaajale vastavalt lilledega

kaunistatud, seda ümbritses metsviinapuuväätidega põimitud raudaed. Hiljem paigutas isa hauapeatse halli marmorristi.

Tütarde kasvatajaks oli kutsutud õemehe õde, koduõpetaja kutsega Marie Rosenthal, kellega lapsed veel ema eluajal sõbraks said. Pärast ema surma suhted kasvatajaga halvenesid, eriti trotslikuks ja tõrksaks muutus Hedda. Isa pühendas end lastele, ei abiellunud uuesti ja kogus neile soliidse kaasvara (80 000 rubla rahas, lauahõbedat ja ehteasju), mis aga revolutsiooni ja sõdade käigus kaotsi läks. Mõlemad tütreid olid isasse väga kiindunud.

1886. aastal sooritasid tüdrukud sisseastumiseksamid Kroonlinna gümnaasiumi, kus nad õppisid nelja esimese klassi lõpetamiseni. Väljaspool kooli omandasid nad prantsuse keele ja võtsid klaveritunde. Seejärel saatis saksahuviline isa nad Peterburi saksa keelsesse Feldmanni erapansioni, kus mõlemad – eriti Anna – hiilgavalt edasi jõudsid. Koidula palvel kontrollis laste edasijõudmist Jakob Hurt, kes oli tollal Peterburi eesti koguduse pastor. Kool andis neile viisakad maneerid ja väga hea saksa keele, samuti eluhoiaku, mida kutsuti vooruslikkuseks. Erakoolina ei andnud see diplomit, mis võimaldas sissepääsu ülikooli. Mõlemad Koidula tütreid olid daamid – elegantsed ja rühikad. Hedvig oli varakult täiskasvanu, isa käevangus ei tundud teda sageli ära ja uudishimulikud pärisid, kas doktor Michelson nüüd viimaks abiellub. Huumorimeelne isa jaatas siis alati suure rõõmuga. Mõlemad tütreid olid pärinud ema luuleande, eriti andekas oli Anna. Aga isa arvates oli see talent nende ema õnnetuks teinud ja ta ei pooldanud tütarde luuletegevust. Ka püüdis ta tütardest välja juurida ema “ebatavalisust”, mida ta mõistis kui “enese paremaks pidamist”. Päriselt see tal ei õnnestunud – tütarde eluhoiakus oli küllaga seda Koidula eripära, mis ta keskpärasest ümburusest kõrgemale tõstis, ehkki nad ise sellest teadlikud ei olnud.

MONOPOL on kogu pere MÄNG!

MONOPOL

sündis Ameerikas, kus 1930. aastatel valitses suur tööpuudus. Töötuks jäänud inseneril Charles B. Darrow jäi korraka palju aega fantaaseerimiseks, ning ajaviiteks mõtles ta välja mängu, mille kaudu on võimalik tundma õppida kapitalismi seadusi. Mänguväljadele andis Darrow nimed Atlantic City tänavate järgi, nupud aga said oma nimed inseneri abikaasa ehtekarbi sisu järgi.

1934. aastaks oli nõudlus mängu järele sedavõrd, et Darrow ei tulnud enam üksi Monopoli-mängude valmistamisega toime ja pöördus USA ühe kuulsaima mängu tootva firma Parker Brothers poole. Kuigi Parker Brothers algul viivitas lepingu sõlmimisega, selgus juba aasta pärast, et tegemist oli väga soodsa tehinguga: selle aja jooksul oli müüdnud tervelt miljon mängu!

Praeguseks on MONOPOL müüdnud üle 160 miljoni!

Mängul on isegi oma kodulehekülge Internetis. Huvilised saavad teada põnevaid asju aadressil [HTTP/WWW.MONOPOLY.COM](http://WWW.MONOPOLY.COM). Monopoli saab mängida ka arvutiga, kuna mängust on tehtud CD ROMgi.

Kuulsal filmitriiloogia "Tähtede sõda" 20. sünnipäevaks valmistati tänavu kollektsionääride jaoks piiratud hulgal isevärki lauamänge nimega "STAR WARS MONOPOL".

Tuleval aastal ilmub uus lauamäng WORLD CUP MONOPOL, mis on pühendatud 1998. aastal Prantsusmaal peetavatele jalgpalli-maailmameistrivõistlustele.

Vanaisaikka jõudnud MONOPOL sammub vaatamata oma enam kui kuuekümnesele vanusele ikka ajaga kaasa ja varub oma austajate jaoks üha uusi üllatusi.

Lauamängude suguvõsa on suur ja lai. Igal mängul on omad autorid, ainult et neist paljude nimesid ei saa me kunagi teada. Kes leiutas praeguseks maailmakuulsaks saanud MONOPOLI-mängu?

Kolm tähte

Kord ühel jõuluööl, kui ilm oli väga külm, ilmusid taevasse kolm tähte. Nad särasid ja sätendasid, nagu oleksid nad kristallist.

Neid tähti nägi üks väikene hulkuv kassipoeg, kes mõtles: "Oh, oleks mul ometi kodu, kus ma saaksin iga päev sooja piima juua ning voodi peal magada!"

Juhtuski nii, et jõuluhommikul tuli üks laps välja kelgutama. Ta nägi väikest kassikest, kes värises külma käes. Laps võttis kiisu sülle ja jooksis tuppa. Ta ütles emale: "Emme, kallis emme, ma tahan seda kiisukest jõululingiks!" Ja ema lubaski.

Kuid samal ööl oli kaugel maailma

teises otsas üks uhke maja, kus elas tõupuhas ning väga hoolitsetud koer. Ta oli võitnud paljusid auhindu ning seepärast ei lubatud tema lähedale teisi koeri, sest peremees pidas oma koera liiga suursuguseks. Aga ka sellel koerakesel oli õrn hing, mis vajas lähedast sõpra. Sel jõuluööl oli koer ärkvel ning ka tema nägi neid kolme kristalset tähte. Järgmisel päeval kolisid nende lähedusse uued naabrid. Koera peremehele hakkas meeldima uus naabrineiu. Ta kutsus tütarlapse parki jalutama. Kuid üllatuseks oli neil väike armas spanjel. Nii läksidki jõuluöö unistused täide.

Kadri Leisson Rannu keskkoolist

Jussi seiklused

Elas kord päkapikupere. Selles peres oli päkapikutaat, päkapikumemm ja päkapiku-Juss. Juss oli nii väike, et kadus kogu aeg ära.

Jõulude ajal oli memmel ja taadil palju tööd. Taat valmistas puust mänguasju, memm kodus kindaid ja sokke. Kui jõuluringid olid lastele saatmiseks ära pakitud ja teele saadetud, oli memmel ja taadil aega jälle koduste asjade jaoks. Memm tegi maitsvaid pannkooke ja taat marjajooki. Siis hakati Jussi otsima, aga teda polnud kusagil. Otsiti toast ja õuest, aga kõik oli asjata. Väike Juss oli pugunud memme kootud sokki ja sinna magama jäänud. Jõuluvana oli teda õnneks märganud ja pistis ta oma põuetaskusse. Nii nägi väike Juss, kui raske on jõuluvana töö jõuluõhtul.

Kui jõuluvana Jõulumaale tagasi tuli, sai ka Juss õnnelikult koju ja lubas memmele-taadile, et ei kao enam kuhugile.

Lõpp hea, kõik hea!

Janar Vikat Rannu keskkoolist

Algaja päkapiku äpardus

Elas kord üks päkapikk. Ta oli just päkapikkude kooli lõpetanud ja tunnistuse kätte saanud. Päkapikk oli juba valmis lastele kinke viima.

Kui jõulukuu tuli, alustaski päkapikk oma käike laste juurde. Esimene ja teine kord läks kõik hästi, aga kolmandal korral juhtus äpardus. Kui ta ühe perekonna juurde jõudis, selgus, et ta oli oma koti maha unustanud. Tuli kiiresti Jõulumaal ära käia. Ta hüppas ühe auto pörkraua peale. Varsti märkas ta, et auto sõidab valele poole. Päkapikk hüppas autolt maha ja hüppas teisele autole. Kui päkapikk koju jõudis ja oma koti võttis, tuli talle meelde, et ta oleks võinud ennast koju võluda. Päkapikk võlus ennast tagasi laste juurde ja jõudis kommid ära panna. Just sellel hetkel tuli üks laps kommi otsima. Kui päkapikk koju jõudis, ei olnud ta kindel, kas laps teda mitte näinud ei olnud.

Mõned inimesed ütlevad küll, et nemad olevat päkapikku kusagil vilksatamas näinud.

Kaur Tuvikene Rannu keskkoolist

Edgar Valter

NAERU-USS

Jõulude eel võtab isa kümneaastase Juku oma põlvele istuma ja teatab: "Kastead, Juku, sa oled nüüd juba suur poiss, seepärast tahaksin sulle midagi üles tunnistada. Vaata, tegelikult pole jõuluvana meie juures kunagi käinud. See olin mina, kes sulle kinki tõi, valehabe ees ja punane mantel seljas..."

"Ma tean seda juba ammu, paps!" vastab Juku reipalt. "Ja muide, ma tean sedagi, et ka toonekurge pole olemas – kurg, kes mind tõi, olid samuti sina!"

"Mida sa, Juku, tänavu jõuluvanalt saada tahaksid?" uurib ema

pühade eel.

"Tahaksin saada suurt veoautot ja kahte nukku!" lausub Juku.

"Veoautost saan ma aru, aga milleks sulle nukke vaja on? Sa pole ju ilmiski nendega mänginud!"

"Aga kuidas ma muidu saaksin mängida avariisid ja allaajamisi?"

"Kas sul häbi pole, Juku? Kellelt sa kuulsid sellist inetut sõna, mida praegu kasutasid?"

"Jõuluvanalt, mamps!"

"Ära luiska, poiss – jõuluvanad nii ei räägi!"

"Jõuluvana hüüdis seda sõna korduvalt ja hästi valjusti – iga kord, kui Ants talle lumepalliga pihta sai!"

"Meie isaga teeme emale seekord suure jõuluüllatuse!" hoopleb Juku.

"No mis te talle siis kingite?"

"Kingime talle suured villased karupüksid!"

"Mis üllatus see ka on?"

"Muidugi et on üllatus – tegelikult soovis ema uut kübarat!"

"Sa, Juku, oled nagu tõeline skulptor! Sinu tehtud lumememm näeb välja nagu päris inimene!"

"Nojah – Juta on ju selle sees!"

"Isa, kas sa hunti kardad?"

"Ei, Juku!"

"Aga lõvi?"

"Ei, pojuke, ei kardad!"

"Aga mafioososid?"

"Pole põhjust!"

"Nii et sa ei saa südamerabandust ka kõige hirksamaid asju nähes?"

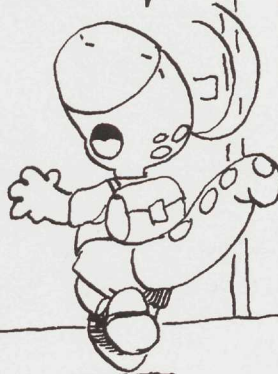
"Päris kindlasti mitte, Juku!"

"Olgu, siis näitan sulle oma poolaasta hindeid!"

"Ärge nüüd pahaks pange, aga seekord peate vana-aasta-öhtul minuta hakkama saama. Lähen nimelt Antsu juurde pidu pidama!"

"Nojah, eks see sõnum tegi papsi-mampsi meele kurvaks – neil on ju raske ilma Jukuta hakkama saada... Eks nad nüüd puhkevad nutma..."

...M
Th. Scheileke 196

Osavnäpp

Kingitus pakub rõõmu nii kinkijale kui kingisaajale. Jõulukingid ei pea olema ilmatu kallid ja uhked – eriti siis, kui kinkija on töötu koolilaps, ei oota talt keegi briljantide või kodutehnika kinkimist. **Peasi on ikka meelespidamine!**

KINGITUS vajab

Suurtes kaubamajades pakitakse kingitused efektsetesse paberitesse ja karpidesse, teinekord läheb pakkimine vaata et kallimaks kui kingitus ise! Mis oleks, kui paneksid oma käteosavuse proovile ja meisterdaksid ise mõne pakendi?

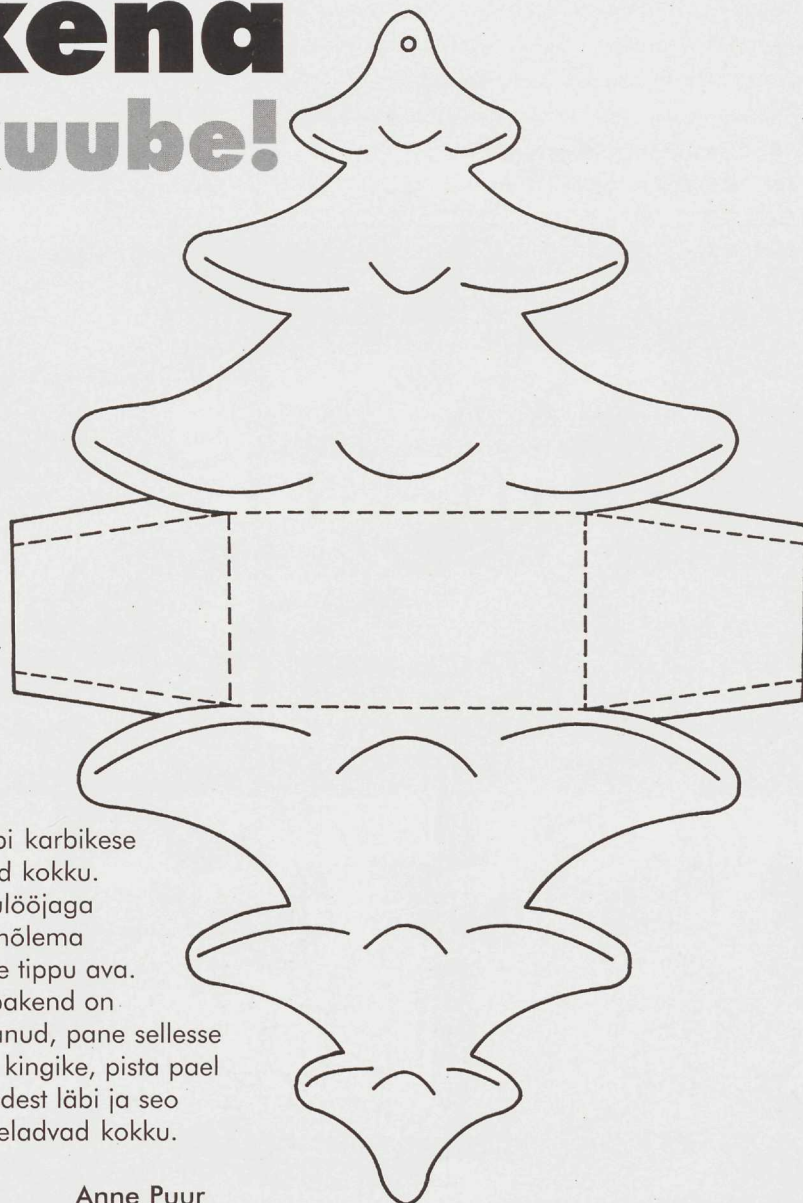
Kui kavatsed näiteks vanaemale toatuhvleid kinkida, siis võid poest saadud kingakarbile kleepida ilusa paberi ümber – ja ongi ilmatu uhke kink olemas! Kui aga vajad ootamatult kiiresti väikest kena kingitust, aga kodus pole kohe mitte kui midagi, siis küsi emalt, kas võiksid moosivaru ühe purgikese võrra kahandada. Tavalisele moosipurgile võid kleepida ilusa sildi: "Tee suu magusaks!", "Mustikamusi" või "Kõige maiamale!" Siis otsi-lapikotist mummuline, ruuduline või ka ühevärviline riidetükike, triigi see ära ja lõika parajaks ning seo siis ilusa paelaga purgikaanele katteks. (Kaas peab muidugi alla jääma, sest jõuluvana kotis võib ta sattuda, pea alaspidi, ja siis...)

Pisikese kingituse jaoks võid meisterdada ka kingikuuse.

Selleks vajad rohelist paberit, kopeerpaberit, pappi, liimi ja ilusat paela. Kui värviline paber on paksemat sorti, siis pole pappi vajagi.

Kopeeri kuuse kontuurid paberile ja papile, lõika kuusekujutis välja ja voldi see murdejooni pidi nii, et kuuse alla jääb väike karbik.

kena kuube!

Kleebi karbikese küljed kokku. Augulööjaga tee mõlema kuuse tippu ava. Kui pakend on kuivanud, pane sellesse oma kingike, pista pael aukudest läbi ja seo kuuseladvad kokku.

Anne Puur

Iga päevaga üha rohkem hõimuliikmeid!

Billundi Legolendis kohtuvad külastajad iga päev indiaanipealikuga, kes on enamasti rõõmus ja rahulik – ilmselt on ta juba varahommikul rahupiipu tõmmanud.

Ja kui sul veab, siis võtab ta sinugi oma hõimu liikmeks ja kingib sulle sulega kaunistatud peaehte.

Indiaanijutud ja -filmid on lapsi – eriti poisse – alati paelunud, seepärast ehitasid legomeistridki Billundisse väikese indiaaniküla, kus võid koguni telgis indiaanitantse tantsida. Üle kogu Legolandi vaatab aga legendaarse dakootade pealiku klotsidest tehtud kuju. Kuju tegemiseks on kasutatud ühte miljonit neljasada tuhandet klotsi!

Mis oli selle indiaanipealiku nimi? Mees oli šamaan, kes valiti 1868. aastal dakootade pealikuks ja kes 1876. a. ühines teise pealikuga, kelle nimi oli Pöörane Hobune. Kahe pealiku väed olid võitluses USA vägedega väga edukad.

PARIMATE VASTAJATE VAHEL loosime välja **LEGO uudiskarbi – indiaanimängu komplektid!**
Vihjena olgu öeldud, et kes Hea Lapse tähelepanelikult läbi loeb, see leiab otsitava nime siitki ühest tekstist!

Kes sees see mees!

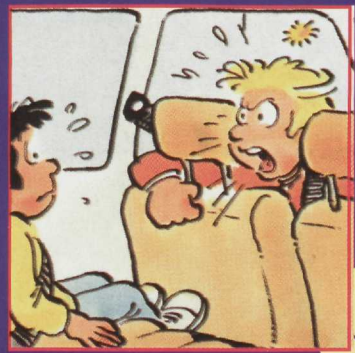
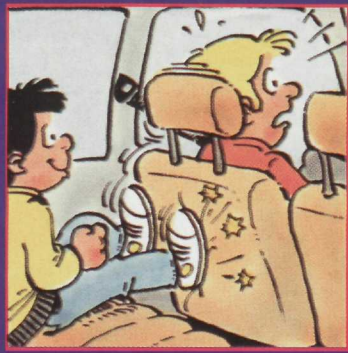
Triibu-Liine sõitis hiljuti bussiga Lasnamäelt Männikule. Ellu jäi! Ega bussisõit ole ju mingi kangelastegu – aga kui ühes peatuses sisenes sõidukisse suur käratsev poistekamp, oli vaesel Nessukesel küll tunne, et nüüd on sõda nii ees kui bussi sees...
 Kes poistest märkas vaba istet, see viskus sinna

lösakile ja jäi paigale nagu Istuva Sõnni kuju, püstiseisvatest vanakestestki hoolimata. Kes aga püsti jäi, see hakkas teisi togima, nügima ja kiusama. Kes sees, see mees!

Näis, nagu poleks olnud tegemist poiste, vaid tondikarjaga!

Triibu-Liine kannatas ja kannatas, kuni lõpuks hüüdis kõuehäälele üle bussi: "KES EI TEA, ET BUSSIS SÕITES TULEB KA TEISTE REISIJATEGA ARVESTADA, SEE JÄÄB JÕULUKINGIST ILMA!"

"Kummitab! Siin bussis kummitab!" hüüdsid poisid ja hüppasid järgmises peatuses maha. Loodetavasti olid nad järgmise sõidu ajal rohkem inimeste moodi?

Barbindus

Väike ingel **BARBIE**

Jõulud on eriliselt ilus aeg, siis püüavad kõik olla pisut paremad kui tavaliselt. Ka kõige rangema õpetaja suul on tihti naeratus, ja pahurad naabridki püüavad pühade aegu kui mitte leppida, siis vähemasti tülidest hoiduda. Muide, isegi omavahel sõjajalal olevad riigid unustavad sellal vimma ja kuulutavad välja jõulurahu.

Barbie on endale tänavusteks jõulupühadeks koguni tiivad saanud! Ei teagi täpselt öelda, kas see on ta karnevalikostüüm või mõne uue filmirolli juurde kuuluv ilus lisand.

Barbie-sõpradel
palume aga kas joonistuse
või jutukesena
kirja panna **HÄID TEGUSID** –
neid peaks jõulude aegu
leidma igast kodust ja koolist.
Parimatele Barbie-inglid
Mattelilt!

MATTEL®

Kirjanurk

Tere, "Hea Laps"!

Mulle meeldib Teie ajakiri väga! Tervitan kõiki, kes ajakirja juures töötavad ja oma ema, vanaema ning vanaisa, Tartu Loodusmaja zooloogiaringi, oma sõpra Katrin Laidlat ning päkapikk Katrinit.

Martiina Viil

Telesaadete-küsitluse preemiad saavad Kuressaare Põhikooli IV-a klass, **Karin Kukk** Tallinnast ja **Svetlana Ots** Tartust.

(Vastustest räägime pikemalt järgmises numbris.)

Ilusat jõulukuud, sõbrad!

Kohe vaatame, kes on need, kellele jõuluüllatusi ei tee mitte ainult päkapikud, vaid ka Hea Laps. Auhinnad on teadagi ära teenitud tubli tööga, ja Triibu-Liinel on kahju, et preemiaid ei jätku sugugi mitte kõigile headele kirjutajatele-joonistajatele. Aga eks järgmine kord naeratab önn jälle kellelegi!

Kõige rohkem mängu leidsid P.Brueghel vanema maalilt ja mälumängu saavad **Tiina Sinisoo** Rakverest ja **Martiina Viil** Tartust.

Barbie-auhinnad saavad **Annika Kala** Tartumaalt, **Katri Kaerma** Tapalt, **Ann Lind** Tallinnast ja **Maret Juht** Orissaarest.

Türannosaurus rexi tundsid ära väga paljud, auhinnad lähevad **Samuel Ojale** ja **Asko Kurele** Tallinnast ning **Ott Sellisele** Põlvamaal.

Ristsõna lahendajaid oli samuti väga palju. Loosioon naeratas **Lauri Kaljule** Sakust ja **Aarne Tuulele** Tallinnast.

Liiklusauhinnad – helkurid – saavad **Raul Kiveste** Vändrast ja **Kristiina Roomets** Harjumaalt.

Toimetusse tuli põnev kiri. Jääb lugeja mõistatada, kas tegemist on fantaasia või tõestisündinud looga.

Intervjuu

Ma läksin Lennart Meri juurde, et teda küsitleda.

MINA: Tervist! Ma tahaksin teid küsitleda. Kas see on võimalik?

L. MERI: Muidugi.

MINA: Hästi! Minu esimene küsimus on: kas te olite selle üle rõõmus, kui teid teist korda presidendiks valiti?

L. MERI: Muidugi olin.

MINA: Nüüd siis teine küsimus. Kas te arvate, et Eesti on hästi välja arenenud riik?

L. MERI: Võrreldes teiste riikidega mitte eriti, kuid ma ise arvan, et on.

MINA: Niisiis kolmas küsimus. Mis on teie meelest kõige arenenum riik?

L. MERI: Minu meelest Ameerika, sest ta on väga kiiresti arenenud.

MINA: Kas te kavatsete kuskile minna? Kui, siis kuhu?

L. MERI: Ma ei ole veel kuskile plaerinud minna.

MINA: Nüüd siis viimane küsimus. Kuidas te plaanitsete 98. aasta vastuvõttu?

L. MERI: Ikka suure peoga.

MINA: Head aega.

L. MERI: Nägemist.

Ma kõndisin kodu poole ning olin rõõmus.

Erik Jaaniso (10) Tartust

Lemme Velleõu ütleb: "Filmikangelaste moodi mänguasjad käivad kaasas iga eduka ja huvitava filmiga, nagu "Ämblikmees", "Superman" jt. Ma saan aru, et see on lihtsalt viis lastevanematelt raha välja pressimiseks – missuguse ema või isa sõda ei lähe haledaks, kui laps nuuksudes teatab, et tahab mööda seina alla ronivat Ämblikmeest. Aga ka mulle meeldivad need mänguasjad, kuigi olen juba 12. Mul on kodus filmist "Tähtede sõda" tähehävitaja (võitsin selle "Hea Lapse" küsitlusega) ja oma ostetud Luke Skywalker. Ärakeelamisega ei saa nende mänguasjade tootmist peatada. Vägivallafilmid on minu jaoks need, kus pole muud sisu, kui ainult lastakse maha, pussitatakse või lastakse õhku. "Tähtede sõda" pannakse ka alailma vägivallafilmid alla. Kuid selle sisu on huvitav, põnevus on viiest tärnist viis, ja on ka huumorit ja natuke armastust. See on minu arvamus, kuid ootan huviga, mida teised lapsed neist probleemidest arvavad."

Oktoobrinumbris ilmunud **Eero Räniku** kirjale on tulnud mitu vastust. **Aare Allik** Tallinnast arvab: "Tähtede sõda", "Batmani", "Mootorratturhiirte" ja kõigi teiste filmide ja multikate järgi tehtud mänguasju võib loomulikult toota ja müüa, sest see on ju lapsevanema otsustada, millega ta laps mängib ja kas ta selle ostab."

Triibu-Liine

arvab,

et jõulude ajal PEAB piparkooke majas olema! Ja mitte ainult poest või kohvikust ostetud piparkooke, vaid oma ahjust tulnud küpsetisi – sest poekaubale, nii ilus kui ta ka poleks, ei anta kunagi kaasa sellist lõhna, mis tekib siis, kui piparkoogiplaat ahjust välja tuleb. Piparkoogitainast viitsitakse küll harva kodus segada, kuid ega seegi töö just tappev ole! Siin on näiteks üks üsna inimlik retsept!

Amps!

Triibu-Liine piparkoogitaigen

(kahele kokale ja kolmele sööjale)

250 g margariini
1,5 klaasi suhkrut
pool kilo head jahu
1 supilusikatäis
söögisoodat, 1 muna
0,5 teelusikatäit jahvatatud nelki
2 teelusikatäit kardemoni
2 teelusikatäit kaneeli
1 supilusikatäis siirupit
veidi jahvatatud vürtsi

Tehke nii: vahustage margariin poolega suhkrukogusest, teises nõus vahustage ülejäänud suhkruga muna. Kolmandas anumasse segage jahu söögisooda ja maitseainetega. Siis pange vahud kokku ning lisage jahusegu ja siirup. Hea oleks, kui kogu taigat kohe ära ei "maitstaks" – tegelikult peaks taigen vähemalt

ühe öö veetma külmkapis. Siis rullige taigen jahuga kaetud laual õhukeseks ja lõigake piparkoogivormidega soovikohased kujutised välja. (Kui vorme ei juhtu olema, siis võib paksemale papile joonistada kujakesed, mille järgi saab kooke noaga välja lõigata.) Küpsetage 200-kraadises ahjus 10 minutit. Piparkoogid tulevad üsna pehmed ja kohevad.

Hansu ja Grete maja

võiksite siiski teha poetaignast, sest selline hoone peabki olema veidi vintskem ja kõvem.

Kõigepealt tuleb papile joonistada maja detailid: 2 kõrge viiluga otsaseina, 2 ristkülikukujulist külge-seina, uks, 2 katusetükki, korsten – ning soovi korral ka mõned kuused

ja maatükike nende alla.

Rullime HÄSTI jahuga kaetud laual taigna poole sentimeetri paksuseks latakaks, asetame sellele papist detailid ja lõikame nende järgi majaosad välja. Küpseta neid 200-kraadise kuumusega ahjus 5 - 10 minutit. Kui majaosad on jahtunud, kaurista nad vööbaga.

Vööp: 2 munavalget
1,5 klaasi tuhksuhkrut
toiduvärvi.

Lase ilustatud majaosadel korralikult kuivada. Siis sulata keedunõus või pannil (pidevalt segades) klaasitäis suhkrut. Kasta detailide servad kuuma suhkrusulatisse ja liimi nad kokku. Ettevaatust! Kuum suhkrusulatis kõrvetab keevast veestki valusamini! Piparkoogimaja esialgu nii väga edasi-tagasi liigutada ei maksa – võib kokku kukkuda!

JÕULUPUU

tuleb kui saks! saks!

Vanarahvas ütles jõulukuuse kohta: tuleb kui saks, läheb kui sant.

Tõepoolest: kui kuusk tuppa tuuakse, läheb kõigil meel rõõmsaks – tahaks puu just sellel aastal eriti ilusaks ehtida!

Aga aga tegelikult ei pea- gi toas olema suur kuusk – meie kodutoad on – eriti linnas – ju praegu vanaaegsetest rehe- ja peretubadest palju pisemad. Jõulumeeleolu loob väga hästi ka mõni ilusasti ehitud oks. Mõnel pool istutatakse kuusk koguni potti nagu toapalm või -kask – siis on igal talvel jõulupuud omast käest võtta.

On olemas ka kuuse väikevorme, mida võib ehtides eriti armsaks teha.

Jõuluehetega on aga lood nii, et tavaliselt paistavad teiste perede omad olevat kangesti uhked – oh, oleks oma kodus ka sellised!... Vahel võib ju vahelduse mõttes iga-aastased ehted karpri jätta ja ehtida jõulupuud näiteks punaste lehvide või õlgedest meisterdatud loomakeste- tähekestega. Mõned arvavad, et ALNULT küünaldega kaunistatud kuusk on säravate ehetega all ägavast puust ilusamgi.

Kuigi elektriküünlad on päris- küünaldest praktilisemad ja ohutumad, võiks lõhna ja meeoleolu mõttes ikka mõni ehtsa leegiga küünal ka puu küljes olla.

Agaga kui pühad on möödas, siis peaks iga pere mõtlema ka sellele, et kuusk kodust ei läheks "kui sant". Kurb on vaadata majade vahel vedelaid pudenevate okastega puid, mida tuul armutult edasi-tagasi veeretab... Kellel pole ahju, et kuivanud puud ära põletada, see võiks oma jõulude aegse sõbra viia ülelinn- lisse kuusepõletamispaika.

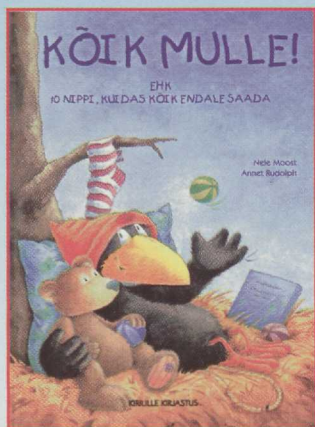

Ilusat jõulupuud kõigile Hea Lapse lugejatele!

Järjehoidja

Nele Moost,
Annet Rudolph.
"Kõik mulle ehk 10 nippi,
kuidas kõik endale saada"

kõik peavad siiski neist loobuma.

Kõik loomad mängivad, kuid varesest ei tee nad üldse välja. Ja seepärast on vares kurb. Vares võtab pesast teiste asjad ja annab need loomadele tagasi. Nüüd mängivad kõik jälle väikese varesega.

Uusi raamatuid

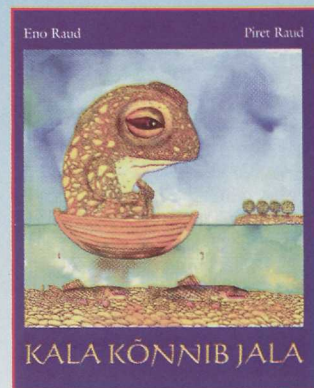
See lugu varesest on naljakas, aga mõnes mõttes ka õpetlik. Pildid on toredad, armsad ja naljakad. Jutt on humoorikas. Vares on ahne. Selleks, et saada metsas elavatel loomadelt asju, kasutab ta kavalust. Vares on kõigile loomadele tülik ning kõik hoiavad tema eest oma asju. Vares mõtleb aga välja nippe, kuidas teistelt asju saada, ja

Selles raamatus on palju toredaid luuletusi. Iga luuletuse juures on ilus ja natuke naljakas pilt. Paljud luuletused jutustavad kaladest, kuid on ka teisi elusolendeid. Mulle meeldis kõige rohkem luuletus "Naljaks silk".

Kord suures meres elas silk, kes oli tõesti naljatilk, sest oli veider komme tal ujuda veepinna all. Ei tulnud mõtetki tal, et võiks ujuda ka pealpool vett.

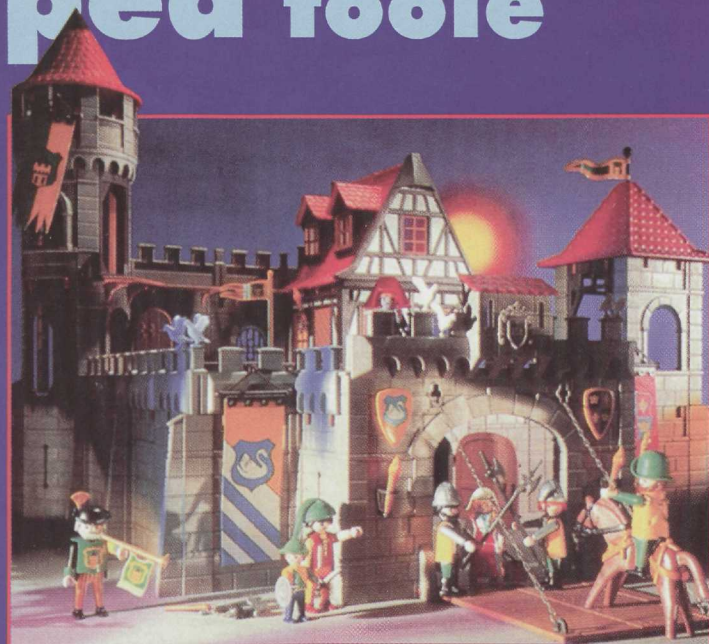
Soovitan kõigil seda raamatut lugeda!

Eno Raud,
illustreerija Piret Raud.
"Kala kõnnib jala."

Raamatuid luges Martin Kalt

Pane oma tark pea tööle

Kass mängib kassiga,
siil mängib siiliga...
Hea laps mängib,
näe, playmobiliga!
Ei tunne siil ega kahjuks ka kass ju
pooligi mõnusaid maailma asju!

Kas PLAYMOBIL on LEGO sugulane? Kui on, siis õige kaugelt – umbes nagu tädipoja onupoja vennatütrellelepoeg... Põhimõte on küll sama – oma kätega vahvaid asju kokku panna, kuid kujundid on PLAYMOBILil vähem klotsilised ja rohkem "nagu päris". Teemasid on palju – alates kindlustest ja lõpetades loomafarmidega.

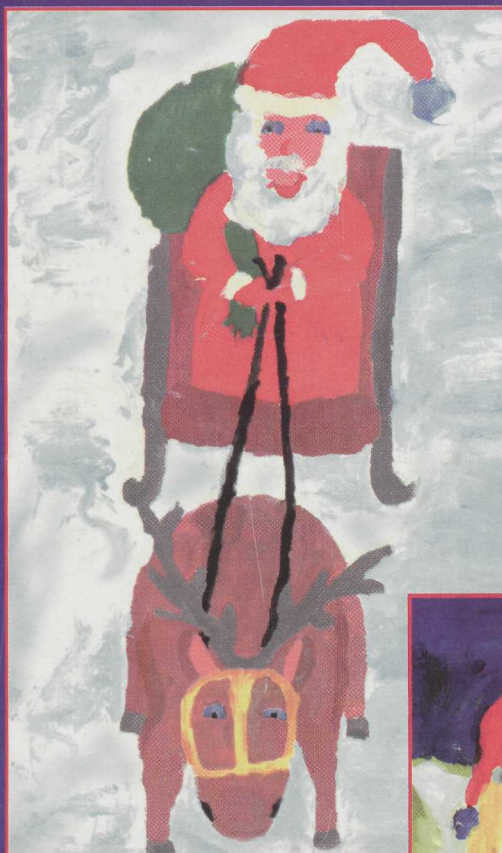
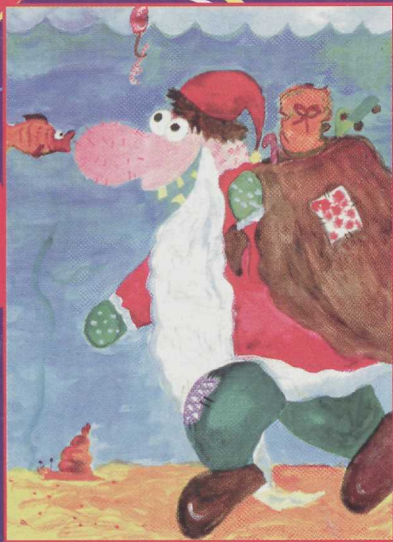
Aga muidugi pole PLAYMOBIL eesti sõna. Puzzele leidsime ilusa eestikeelse vaste – killumäng.

Pane nüüd, lugeja, oma tark pea tööle ja leiuta eesti sõna ka PLAYMOBILI jaoks. Avhinnad PLAYMOBILI maaletoojalt aktsiaseltsilt REKATO!

REKATO REKATO AS
MÄNGUASJADE HULGIMÜÜK

Kaie Irväl

Kopli Kunstikeskkooli õpilaste jõulupilte

Regina Kuningas

Grete Algma

Marit Mihklepp

Miina Norvik